

नेपाल सरकार
उद्योग, वाणिज्य तथा आपुर्ति मन्त्रालय
ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि)

समृद्धि कोष सञ्चालन निर्देशिका-२०७६ (SAMRIDDHI Fund Operation Guideline-2076)

निजी सह-लगानी प्रवर्द्धनका लागि

आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय
ईटहरी, सुनसरी

Contents

१. प्रस्तावना.....	5
२. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ	5
३. परिभाषा.....	5
४ कोषको उद्देश्य, स्थापना र सञ्चालन	6
४.१ समृद्धि कोष	6
४.२ कोषको स्थापना	6
४.३ कोषको उद्देश्य :.....	6
५. कोष सञ्चालक समिति	6
५.१ हब लगानी समिति	6
५.१.१ हब लगानी समितिको गठन	7
५.१.२ हब लगानी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार:	7
५.२ करिडोर लगानी समिति	7
५.२.१ करिडोर लगानी समितिका गठन	7
५.२.२ करिडोर लगानी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :	8
५.३ आयोजना लगानी समिति	8
५.३.१ आयोजना लगानी समितिको गठन	8
५.३.२ आयोजना लगानी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार.....	8
५.४ बाह्य स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ता	9
६. कोषको परिचालन र कार्यान्वयन	9
६.१ कोष परिचालनका लागि योग्य साझेदारहरु	9
६.२ कोष लगानी क्षेत्रको योग्यता	10
६.२.१ कोषवाट लगानी योग्य क्रियाकलापहरु	10
६.२.२ कोषको लागि अयोग्य लगानीका क्षेत्रहरु	10

६.३ कोषको वर्गीकरण :	10
७. कोषको लगानी सम्बन्धी व्यवस्था	11
८. खुला लगानीका लागि अनुदानको प्रक्रिया र यसको स्वीकृति	11
९. आपूर्ति श्रृंखलामा सिर्जनाका लागि लगानीहरु	12
१० छनौट मापदण्ड	12
११. सिर्जनाका लागि लगानी अन्तर्गत सबै विण्डोहरुको अनुदान स्वीकृति प्रक्रिया	13
१२. स्वीकृति र कार्यान्वयन प्रक्रियाको विस्तृत प्रारूप :	14
१२.१ लगानी प्राथमिकताको पहिचान	14
१२.२ लगानी प्रस्तावको अनुरोध	14
१२.३ आशयपत्र/आवेदन पेश गर्ने	15
१२.४ कागजात अध्ययन र आशयपत्रको छोटोसूची	15
१२.५ स्थलगत निरीक्षण	15
१२.६ विस्तृत लगानी प्रस्तावको आव्हान	16
१२.७ प्रस्ताव तयार गर्न प्राविधिक सहयोग	16
१२.७.१ सबै विण्डोका लागि प्रस्तावमा देहाय अनुसारका न्युनतम विषय वस्तु समावेश गर्नुपर्नेछ :	16
१२.७.२ व्यवसायीक योजनामा देहाय वमोजीमको विषयवस्तु अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।	17
१२.८ व्यवसायीक योजना र पेश गर्नुपर्ने कागजात	17
१२.९ आशयपत्र/आवेदन/लगानी प्रस्तावको मूल्याङ्कन	17
१२.१० लगानी प्रस्तावको स्वीकृति	18
१२.११ वार्ता र अनुदान सम्झौता	18
१२.१२ अनुदान सम्झौतामा संशोधन	18
१२.१३ अनुदान कोषको भुक्तानी	19
१२.१३.१ विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोको किस्ता निकासा व्यवस्था :.....	19

१२.१४ कार्यान्वयन र व्यवस्थापन	20
१३. कोष योजनाको प्रशासन	20
१३.१ वस्तु र सेवाको खरिद :-	20
१३.२ लगानी कोषको लेखांकन :-	20
१३.३ मर्मत सम्भार :-	20
१३.४ स्वामित्व :-.....	20
१३.५ पारदर्शिता र जनचेतना :-.....	21
१४. प्रतिवेदन तालिका	21
१५. अनुगमन, मूल्याङ्कन र ज्ञान व्यवस्थापन	21
१६. निर्देशिका पुनरावलोकन र परिमार्जन	22
अनुसुची- १	23
अनुसुची- २:.....	25
अनुसुची- ३,.....	27
अनुसुची- ४.....	28
अनुसुची- ५	29
अनुसुची- ६	30
अनसुचि ७.....	31
अनुसुची- ८	33
अनुसुची- ९	35
अनुसुची- १०	36
अनुसुचि ११	42
अनुसुची- १२.....	44

१. प्रस्तावना

कृषि र गैरकृषि उत्पादनहरुको उत्पादन देखि वजारीकरण सम्मका चरणहरु तथा आपूर्ति शृंखलालाई प्रतिस्पर्धीरूपमा विकास गर्न, निजि क्षेत्रको लगानी प्रवर्द्धन गर्न समृद्धि कोषको स्थापना र सञ्चालनको लागि आयोजनाको उप संभाग १.१ वमोजिम आयोजना निर्देशक समितीले देहाय वमोजिमको समृद्धि कोष सञ्चालन निर्देशिका बनाई लागू गरेको छ ।

२. सक्षिप्त नाम र प्रारम्भ

- (१) यस निर्देशिकाको नाम समृद्धि कोष सञ्चालन निर्देशिका, २०७६ रहेको छ ।
- (२) यो निर्देशिका आयोजना निर्देशक समितिवाट स्वीकृत भएको मितिदेखि लागु हुनेछ ।

३. परिभाषा

विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस निर्देशिकाको प्रयोजनका लागि :-

- १) “आपूर्ति शृंखला” भन्नाले कृषि/गैरकृषि वस्तुको वजारीकरण गर्नका लागि सामग्री आपूर्तिकर्ता, उत्पादनकर्ता, आर्थिक तथा प्राविधिक सेवा प्रदानकर्ता, संकलनकर्ता, भण्डारणकर्ता, प्रशोधनकर्ता र वजारकर्ताहरुको सम्बन्ध जोड्ने वा प्रवर्द्धन गर्ने प्रक्रियालाई सम्फनुपर्छ ।
- २) “आयोजनाको कार्यक्षेत्र” भन्नाले आयोजनाको कार्यक्रम सञ्चालन हुने क्षेत्रलाई सम्फनुपर्छ ।
- ३) “आयोजना” भन्नाले ग्रामिण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (समृद्धि) लाई सम्फनुपर्छ ।
- ४) आयोजना लगानी समिति” भन्नाले यस निर्देशिकाको दफा ५.३.१ वमोजिम गठन हुने लगानी समितिलाई सम्फनुपर्छ ।
- ५) “उत्पादन क्षेत्र” भन्नाले आयोजनाले क्लस्टर छुट्याएको कृषि तथा गैर कृषि उत्पादन क्षेत्रलाई सम्फनुपर्छ ।
- ६) “करिडोर कार्यालय” भन्नाले आयोजनाको कार्यक्रम सञ्चालनका लागि स्थापना भएको कोशी-सगरमाथा करिडोर कार्यालय र जनकपुर करिडोर कार्यालयलाई सम्फनुपर्छ ।
- ७) “करिडोर लगानी समिति” भन्नाले यस निर्देशिकाको दफा ५.२.१ वमोजिम गठन हुने लगानी समितिलाई सम्फनुपर्छ ।
- ८) “कार्यालय” भन्नाले आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय वा सो अन्तर्गतका कार्यालयलाई समेत जनाउनेछ ।
- ९) “कोष” भन्नाले समृद्धि कोषलाई बुझ्नु पर्दछ ।
- १०) “गरिब तथा विपन्न” भन्नाले नेपाल सरकारले समय समयमा तोकेको राष्ट्रिय वा क्षेत्रगत गरिबीको रेखामुनि रहेको व्यक्ति तथा परिवारहरुलाई बुझ्नु पर्दछ ।
- ११) “ठूला कृषि/गैरकृषि व्यापारी ” भन्नाले वार्षिक रूपमा न्यूनतम ३३० जना उत्पादकसँग खरिद कारोबार गर्ने व्यापारीलाई बुझ्नुपर्छ ।
- १२) “दातृ निकाय” भन्नाले कृषि विकासका लागि अन्तर्राष्ट्रिय कोष (International Fund For Agriculture Development-IFAD) लाई सम्फनुपर्छ ।
- १३) “निर्देशक समिति” भन्नाले आयोजना निर्देशक समितिलाई सम्फनुपर्छ ।
- १४) “विन्डो एक” भन्नाले उत्पादक समूह वा सहकारीहरुका लागि भएको अनुदान व्यवस्थालाई बुझ्नुपर्छ ।
- १५) “विन्डो दुई” भन्नाले साना कृषि व्यापारीहरुका लागि भएको अनुदान व्यवस्थालाई बुझ्नुपर्छ ।

- १६) “विन्डो तीन” भन्नाले ठूला कृषि व्यापारीहरुका लागि भएको अनुदान व्यवस्थालाई वुभनुपर्छ ।
- १७) “स्थानीय तह” भन्नाले गाउँपालिका, नगरपालिका, उप-महानगरपालिका र महानगरपालिकालाई जनाउनेछ ।
- १८) “साफेदार निकाय” भन्नाले कोष अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्ने निजी तथा सार्वजनिक निकायहरुलाई सम्झनुपर्छ ।
- १९) “साना कृषि/गैरकृषि व्यापारी” भन्नाले वार्षिक रूपमा न्यूनतम १०० जना उत्पादकसँग खरिद कारोबार गर्ने व्यापारीलाई वुभनुपर्छ ।
- २०) “सेवा प्रदायक विन्डो” भन्नाले उत्पादकलाई सेवा प्रदान गर्ने निजी सेवा प्रदायकको लागि भएको अनुदान व्यवस्थालाई वुभनुपर्छ ।
- २१) “हब लगानी समिति” भन्नाले यस निर्देशिकाको दफा ५.१.१ वमोजिम गठन हुने लगानी समितिलाई सम्झनुपर्छ ।

४ कोषको उद्देश्य, स्थापना र सञ्चालन

४.१ समृद्धि कोष

समृद्धि कोष आयोजनाको सम्भाग १.१ अन्तर्गत कृषि तथा गैर कृषि क्षेत्र सम्बद्ध आपूर्ति श्रृंखला विकास गरी उत्पादन क्षेत्रभन्दा बाहिर रहेका ठूला बजारसम्म विस्तार गरी प्रतिस्पर्धी र समावेशी रूपले ग्रामीण, लघु तथा साना उद्यमहरुमा निजी लगानीलाई प्रोत्साहित गर्ने उद्देश्यले खडा गरिएको आंशिक अनुदान संयन्त्र हो । यस कोषलाई निजी सहलगानी प्रवर्द्धन कोष भनेर वुभन सकिनेछ । कोषले आपूर्ति श्रृंखलाका पात्रहरुले बहुस्रोकारवाला मञ्चको कार्यशाला गोष्ठीको माध्यमबाट आपूर्ति श्रृंखलाका क्षेत्र पहिचान गरी प्राथमिकतामा राखेका अवरोधहरुलाई हटाउन सह-लगानीका लागि आंशिक अनुदान सहयोग गर्नेछ । आपूर्ति श्रृंखलामा आवद्ध भै नयाँ तथा विद्यमान वस्तुहरुको उत्पादन गर्ने, उत्पादन प्रविधि वा सेवा/कार्यहरुमा लगानी गरी थप जोखिम लिने निजी लगानीकर्ताहरु यस कोषको प्राथमिकतामा रहनेछन् ।

४.२ कोषको स्थापना

नेपाल सरकार र दातृ निकायबाट उपलब्ध हुने अनुदानको अंशबाट कोषको स्थापना हुनेछ ।

४.३ कोषको उद्देश्य :

प्रत्यक्ष वित्तीय सहयोगको माध्यमबाट निजी लगानीलाई प्रोत्साहित गरी देहाय वमोजिमको उद्देश्य पूरा गर्नु कोषको उद्देश्य हुनेछ ।

- क) बहु-स्रोकारवाला मञ्चको कार्यशाला गोष्ठीले सूचिकृत गरेका आपूर्ति श्रृंखलाका अवरोधहरुलाई सम्बोधन गर्नु,
- ख) पहिचान भएका व्यावसायीक अवसरको उपयोग गर्नु, र
- ग) ग्रामीण क्षेत्रमा उद्यम प्रतिस्पर्धी आपूर्ति श्रृंखलाहरुको विकासका माध्यमबाट निजिक्षेत्रको सह-लगानी प्रवर्द्धन गर्नु ।

५. कोष सञ्चालक समिति

आयोजना प्रमुखले हब लगानी समिति, करिडोर लगानी समिति र आयोजना लगानी समिति गरी तीन तहमा देहाय वमोजिमको लगानी समिति गठन गर्नेछ ।

५.१ हब लगानी समिति

५.१.१ हब लगानी समितिको गठन

हब लगानी समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछः

- १) आपूर्ति शृंखला अधिकृत- संयोजक
- २) वित्तिय समावेशीकरण अधिकृत- सदस्य
- ३) आर्थिक विकास सुपरिवेक्षक- सदस्य

५.१.२ हब लगानी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकारः

- क) उत्पादन क्षेत्रमा विण्डो दुई र विण्डो तीन सम्बन्धी आशयपत्रको मागका लागि सूचना सम्प्रेषण तथा प्रवाह गर्ने ।
- ख) विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डो सम्बन्धी प्रस्ताव पेश गर्ने सम्बन्धी सूचना लक्षित वर्गसम्म पुऱ्याउने ।
- ग) विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डो सम्बन्धी प्रस्तावहरुको निर्धारित मापदण्डको आधारमा अध्ययन र मूल्याङ्कन गर्ने ।
- घ) पेश भएका प्रस्तावको सम्बन्धित वडा प्रतिनिधि र नगर वा जिल्ला उद्योग वाणिज्य संघको प्रतिनिधि सहितको टोलीवाट स्थलगत निरीक्षण गरी स्वीकृतिका लागि करिडोर लगानी समिति समक्ष पेश गर्ने ।
- ङ) स्वीकृत योजना कार्यान्वयनको स्थलगतरूपमा अनुगमन गरी आवश्यकता अनुसार योजना कार्यान्वयन साभेदार समक्ष सुधारात्मक कार्यहरुको सिफारिस गर्ने ।
- च) स्थलगत अनुगमनका आधारमा करिडोर लगानी समितिलाई कारण सहित अनुदान परिमार्जनका लागि सिफारिस गर्ने ।

५.२ करिडोर लगानी समिति

५.२.१ करिडोर लगानी समितिका गठन

करिडोर लगानी समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- १) आपूर्ति शृंखला विशेषज्ञ - संयोजक
 - २) आर्थिक समावेशीकरण अधिकृत- सदस्य
 - ३) कृषि विकास अधिकृत- सदस्य
 - ४) साभेदार वित्तिय संस्थाको प्रतिनिधि -सदस्य
 - ५) करिडोर संयोजक -सदस्य सचिव
 - ६) आमन्त्रित सदस्यहरु : सम्बन्धित आपूर्ति शृंखला संयोजक र प्रशासन तथा वित्त अधिकृत- स्थलगत अनुमन तथा निरीक्षणका लागि देहाय बमोजिम एक टोलीको व्यवस्था रहनेछ ।
- १) अध्यक्ष :- सम्बन्धित आपूर्ति शृंखला संयोजक वा आपूर्ति शृंखला विशेषज्ञले तोकेको व्यक्ति एक जना
 - २) सदस्य :- सम्बन्धित स्थानीय तह (कृषि, वन वा पशु) वा स्थानीय तहको प्रमुखले तोकेको एक जना
 - ३) सदस्य :- प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघको एक जना प्रतिनिधि

उल्लेखित प्रतिनिधिहरूले स्थलगत निरीक्षण गरी करिडोर लगानी समितिलाई मूल्याङ्कनको निष्कर्ष सहितको प्रतिवेदन उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । यस समितिको परिचालन करिडोर लगानी समितिले आवश्यकता अनुसार गर्नेछ ।

५.२.२ करिडोर लगानी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- क) सबै विण्डो अन्तर्गत माग भएका आशयपत्र र प्रस्ताव आव्हान सम्बन्धी सूचना सम्प्रेषण तथा प्रवाह गर्ने ।
- ख) हब लगानी समितिले पेश गरेको विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डो सम्बन्धी लगानी प्रस्तावहरूको निर्धारित प्रक्रिया, छनौट मापदण्ड, स्रोतको दोहोरोपन अदिका आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने र अन्तिम स्वीकृति र सम्झौताका लागि आयोजना प्रमुख समक्ष पेश गर्ने ।
- ग) आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहयोगमा स्थलगत निरीक्षण गरी र पूर्व सिफारिसको पुनरावलोकन गर्ने ।
- घ) विण्डो दुई र विण्डो तीन अन्तर्गत पेश भएको आशयपत्रको अध्ययन गरी मूल्याङ्कन गर्ने ।
- ङ) विण्डो दुई र विण्डो तीन अन्तर्गत पेश भएको आशयपत्रका सम्बन्धमा, आवश्यकता अनुसार सम्बन्धित स्थानीय तह र प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधिको संलग्नतामा स्थलगत निरीक्षण गर्ने ।
- च) योग्य आशयपत्रहरूको छोटो सूची तयार गर्ने र आयोजना लगानी समिति समक्ष सहमतिका लागि पेश गर्ने ।
- छ) आयोजना लगानी समितिले सहमति दिएका आवेदकहरूलाई व्यवसायीक योजना पेश गर्नका लागि अनुरोध गर्ने ।
- ज) विण्डो दुई र विण्डो तीन अन्तर्गत पेश भएका व्यवसायीक योजनालाई निर्धारित मूल्याङ्कन ढाँचाको आधारमा मूल्याङ्कन गर्ने ।
- झ) मूल्याङ्कन गरिएको व्यावसायीक योजना पुनः मूल्याङ्कन र मापदण्ड परीक्षणका लागि आयोजना लगानी समिति समक्ष पेश गर्ने ।
- ञ) स्वीकृत योजना कार्यान्वयनको स्थलगतरूपमा अनुगमन गरी आवश्यकता अनुसार कार्यान्वयन साभेदार समक्ष सुधारात्मक कार्यहरूको सिफारिस गर्ने ।
- ट) स्थलगत अनुगमनका क्रममा आवश्यक देखेमा सोको कारणसहित अनुदान परिमार्जनका लागि सिफारिस गर्ने ।

५.३ आयोजना लगानी समिति

५.३.१ आयोजना लगानी समितिको गठन

आयोजना लगानी समितिको गठन देहाय बमोजिम हुनेछ ।

- १) संभाग एक संयोजक - संयोजक
- २) वित्तिय समावेशीकरण संयोजक- सदस्य
- ३) आर्थिक समावेशीकरण संयोजक-सदस्य
- ४) प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघका प्रवन्धक / कृषि उद्यम केन्द्र तर्फ- सदस्य
- ५) खरिद अधिकृत-सदस्य सचिव

५.३.२ आयोजना लगानी समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार

- क) सबै विण्डोसँग सम्बन्धित प्रस्ताव आव्हान तथा आशयपत्र माग सम्बन्धी सूचना प्रकाशन गर्न आयोजना प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्ने ।
- ख) करिडोर लगानी समितिवाट सिफारिस भएका विण्डो दुई र विण्डो तीनसँग सम्बन्धित व्यवसायीक योजनाहरूलाई कार्यविधि, छनौट मापदण्ड, वहुसरोकारवाला मञ्चले पहिचान गरेको लगानी सूची, स्रोतको दोहोरोपनका आधारमा मूल्याङ्कन गरी स्वीकृति तथा अनुदान सम्भौताका लागि आयोजना प्रमुखलाई सिफारिस गर्ने ।
- ग) समितिले आवश्यक ठानेमा करिडोर लगानी समितिवाट सिफारिस भएको व्यवसायीक योजनाहरूको अन्तिम स्वीकृतिका लागि पेश गर्नु अघि स्थलगत निरीक्षण गर्न सक्नेछ ।
- घ) आवश्यकता अनुसार आपूर्ति श्रृंखला टोलीसँगको समन्वयमा व्यवासायिक योजना पुनरावलोकन र पूर्व सिफारिस समेत गर्ने ।
- ड) रु. बीस लाख भन्दा बढीको प्रस्तावहरूको व्यवसायीक योजनालाई सम्बन्धित विषय विज्ञ/मूल्याङ्कनकर्ताहरू समेत रहेको स्वतन्त्र प्रस्ताव मूल्याङ्कन समितिवाट मूल्याङ्कन/परीक्षण गराउन र दातृ निकायबाट सहमति प्राप्त गर्नका लागि आयोजना प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्ने ।
- च) विभिन्न विण्डो अन्तर्गत भएका सुधारात्मक कार्य तथा अनुदान परिमार्जनका लागि प्राप्त सिफारिसहरू माथि आवश्यक प्रक्रिया अपनाई अनुदान परिमार्जनका लागि सिफारिस गर्ने ।

५.४ बाह्य स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ता

रु. बीस लाख भन्दा बढीको लगानी हुने प्रस्तावको समीक्षा र मूल्याङ्कन बाह्य स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्तावाट हुनेछ । यसका लागि आयोजना व्यवस्थापन कार्यालयले स्वतन्त्र विज्ञहरूको सूची तयार गर्नु पर्नेछ । स्वतन्त्र बाह्य मूल्याङ्कनकर्ताहरूमा देहायका विज्ञहरू रहनेछन्:

- (क) कृषि, पशुपंछी, औषधिजन्य तथा सुगन्धित वनस्पति विज्ञ
- (ख) आपूर्ति श्रृंखला व्यवस्थापन विज्ञ
- (ग) सामाजिक, आर्थिक विज्ञ

स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ताहरूले आयोजनाले तयार गरेको मूल्याङ्कन मापदण्डका आधारमा प्रस्ताव मूल्याङ्कन गर्नुपर्नेछ । प्रत्येक मुल्याकनकर्ताले अंक सहितको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन आयोजना लगानी समितिसमक्ष पेश गर्नेछ । समितिले अंकको योगफल गणना गरी स्वीकृतिका लागि वा सामान्य संशोधन सहित स्वीकृतिका लागि आयोजना प्रमुखसमक्ष पेश गर्नेछ । प्रस्तावमा कुनै संशोधन गर्नुपर्ने भएमा वा पूर्वसहमति लिनुपर्ने भएमा वा आवेदन अस्वीकृत भएमा आयोजना लगानी समितिले आपूर्ति श्रृंखला टोली मार्फत आवेदकहरूलाई जानकारी गराउनुपर्नेछ ।

६. कोषको परिचालन र कार्यान्वयन

६.१ कोष परिचालनका लागि योग्य साझेदारहरू

- क) किसान, उत्पादक, कृषि समूह र सहकारी (आयोजनाको कार्यक्षेत्र भित्रवाट)
- ख) प्राविधिक सेवा प्रदायक (उत्पादन कार्यमा आयोजना कार्यक्षेत्र भित्र प्राविधिक योगदान गरिरहेका निजी फर्म वा व्यक्ति)
- ग) खुद्रा तथा साना व्यापारी (आयोजनाले पहिचान गरेको उत्पादक समूह र सहकारीसँग सहकार्य गर्न इच्छुक)

घ) ठूला व्यापारी, संकलनकर्ता र प्रशोधनकर्ता (आयोजनाले पहिचान गरेको उत्पादक समुह र सहकारीसँग सहकार्य गर्न इच्छुक)

६.२ कोष लगानी क्षेत्रको योग्यता

आयोजनाले पहिचान गरेका अनुसुची- १ वर्मोजिमको कृषि, पशुपालन तथा वनपैदावारमा आधारित वस्तुहरूको आपूर्ति श्रृंखला विकाससँग सम्बन्धित योजना तथा कार्यक्रमहरू कोष अन्तर्गत सहलगानीका लागि योग्य हुनेछन् ।

६.२.१ कोषवाट लगानी योग्य क्रियाकलापहरू

क) सिंचाई, बाँझो जमीन तयारी र आहार व्यवस्थापन सम्बन्धी ।

ख) खेती तथा बाली संकलनका प्रविधिहरू, प्राविधिक सीपमूलक तालिम, अध्ययन अवलोकन भ्रमण, पोलिहाउस, अर्गानिक प्रमाणिकरण र भर्मि कम्पोष्ट उत्पादनसँग सम्बन्धित क्रियाकलापहरूको क्षमता विकास ।

ग) नश्ल सुधार तथा ब्रिड व्यवस्थापन, प्राविधिक सेवा सुधारका लागि मेसिन उपकरण तथा सेवा प्रवर्द्धनका क्रियाकलापहरू ।

घ) संकलन केन्द्र, प्रशोधन केन्द्र, विकिकेन्द्र व्यवस्थापन तथा सुधारका योजनाहरू ।

ड) आधुनिक ढुवानी तथा वितरणसँग सम्बन्धी साधन र क्रियाकलापहरू ।

६.२.२ कोषको लागि अयोग्य लगानीका क्षेत्रहरू

क) चालु पूँजी

ख) जमीन र भवनको प्राप्ति

ग) कार्यालय निर्माण र कार्यालय सामग्री

६.३ कोषको वर्गीकरण :

यस कोष अन्तर्गत सिर्जनाका लागि लगानी र खुला लगानी दुई प्रकारका अनुदान रहेका छन् ।

सिर्जनाका लागि लगानीका प्रकारहरू

क) **विण्डो एक:** यस विण्डो अन्तर्गत उत्पादन क्षेत्र भित्रका उत्पादक, उत्पादक समुह वा सहकारीहरूले दफा ६.२.१ मा उल्लेखित आवश्यक क्रियाकलापहरू सञ्चालनका लागि अनुदान प्राप्तिका लागि प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछ । यस विण्डो वाट बढीमा २५ जना सम्म उत्पादकका लागि अधिकतम रकम पहाडमा रु. नौ लाख सम्म र तराईमा रु. आठ लाख सम्म रकम प्रदान गर्न सकिनेछ ।

ख) **सेवा प्रदायक विण्डो:** यस विण्डो अन्तर्गत व्यवसायमा प्राविधिक सेवा प्रदान गर्ने निजी फर्म र व्यक्तिले आवेदन गर्न सक्नेछ । यस अन्तर्गत अधिकतम रु. एक लाख पचास हजार सम्म रकम प्रदान गर्न सकिनेछ ।

ग) **विण्डो दुई:** यस विण्डो अन्तर्गत दफा ६.२.१ मा उल्लेखित आवश्यक क्रियाकलापहरू सञ्चालनका लागि खुद्रा व्यापारी तथा साना व्यावसायीहरूले (कम्तीमा एक वर्ष पुरानो निजी फर्म) आवेदन दिन सक्नेछ । यसको अधिकतम सीमा रु. पन्थ लाखसम्म रहेको छ ।

घ) **विण्डो तीन:** यस विण्डो अन्तर्गत दफा ६.२.१ मा उल्लेखित आवश्यक क्रियाकलापहरू सञ्चालनका लागि ठूला व्यावसायीहरूले (कम्तीमा ३ वर्ष पुरानो निजी फर्म तथा कम्पनी) आवेदन गर्न सक्नेछ । यसको अधिकतम सीमा रु. एक करोडसम्म रहेको छ ।

खुला लगानी:

खुला विण्डो : उत्पादक समूहलाई आवश्यक संयुक्त उत्पादक सम्पत्तिमा लगानी गरी सुधारिएको उत्पादन थालनी गर्न उत्साहित गर्नका लागि यो विण्डोको व्यवस्था गरिएकोछ । यस विण्डो अन्तर्गत उत्पादक समूह वा सहकारीहरूले २-३ हेक्टरको जमीनमा विभिन्न किसानहरूलाई साना सिंचाई प्रणाली, लगभग १००० लि. क्षमताको दूध संकलन/चिस्यान टंकीहरू, साना सिंचाईका लागि कुलो, सिंचाई पोखरी, इनार, वोरिङ्ग, सोलार लिफ्ट, पम्प र दूध संकलनका लागि चिस्यान केन्द्र जस्ता क्रियाकलापहरु सञ्चालनका लागि प्रस्ताव पेश गर्न सक्नेछन् । यस अन्तर्गत रु.पाँच लाख सम्म रकम प्रदान गर्न सकिनेछ ।

७. कोषको लगानी सम्बन्धी व्यवस्था

निजी सह-लगानी कोष (म्याचिड अनुदान) वाट देहाय अनुसारको लागत साझेदारीको व्यवस्था गरिएको छ ।

- क) समूहमा आधारित "खुला विण्डो" अन्तर्गत प्रस्तावित योजनाको कुल लगानीको ५० प्रतिशत रकम वा रु. पाँच लाख मध्ये जुन कम हुन्छ, सो ।
- ख) विण्डो एक, सेवा प्रदायक विण्डो, विण्डो दुई र विण्डो तीन अन्तर्गत प्रस्तावित कुल लगानीको ३० प्रतिशत वा विण्डो अनुसारको अधिकतम सीमा रकममध्ये जुन कम हुन्छ, सो बराबरको रकम कोषवाट लगानी हुनेछ । तर प्रस्तावित योजनाको कुल रकम गणना गर्दा श्रमदान र स्थानीय स्तरवाट निःशुल्करूपमा उपलब्ध हुनसक्ने कच्चा पदार्थहरूको लागत गणना गर्न मिल्नेछैन ।
- ग) कुल लागतमध्ये विण्डो एक, दुई, तीन र सेवा प्रदायक अन्तर्गत निजी लगानीकर्ताले आफ्नो स्वलगानी वा ऋण गरी कुल लगानीको ७०% लगानी गर्नुपर्नेछ ।

८. खुला लगानीका लागि अनुदानको प्रक्रिया र स्वीकृति

- (क) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले बहुसरोकारवाला मञ्चद्वारा पहिचान गरिएको आपूर्ति श्रृंखलाका अवरोधहरू र आपूर्ति श्रृंखला प्रारूप प्रतिवेदनको अधारमा लगानीका क्षेत्रहरू पहिचान गर्नेछ ।
- (ख) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले आर्थिक विकास सहजकर्ताको सहयोगमा लगानीका लागि पहिचान भएका क्लस्टरमा विद्यमान वा नयाँ समूहको परिचालन गर्नेछ ।
- (ग) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले वडा प्रतिनिधिसँग मिलेर समूह अन्तरक्रिया र बैठकको माइन्युटको अधारमा सहभागी लाभग्राहीहरूले कुल लगानीको कम्तीमा ५० प्रतिशत शेयर (नगद वा अन्य) लगानी गर्न इच्छुक भएको यकिन गर्नेछ ।
- (घ) उत्पादक समूहले सम्बन्धित स्थानीय तह वा वडा प्रतिनिधिको सिफारिस समेत संलग्न गरी नगद वा अन्य (प्राविधिक डिजायन, इष्टिमेट, सुपरिवेक्षण र अनुगमन) रूपमा तिनको योगदान सुनिश्चित गर्नेछन् ।
- (ङ) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले उत्पादक समूह/सहकारीलाई सिफारिस गरिएको ढाँचामा अनुदान प्रस्ताव तयार गर्न सहजीकरण गर्नेछ ।
- (च) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले प्रस्तावको समीक्षा गरी सम्बन्धित स्थानीय तहको (पालिका/वडा) सिफारिस सहित करिडोर कार्यालयको लगानी समितिलाई आवश्यकता अनुसार सहलगानीका लागि प्रस्ताव पेश गर्नेछ ।

- (छ) करिडोर लगानी समितिले आफ्नो सिफारिस सहित आवेदन स्वीकृतिका लागि आयोजना लगानी समिति समक्ष पेश गर्नेछ ।
- (ज) आयोजना लगानी समितिले स्वीकृत गरेका प्रस्तावहरु कार्यान्वयनका लागि आयोजना प्रमुखले समूह/सहकारीहरुसँग अनुदान सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नेछ । अनुदान सम्झौताको एकप्रति सम्बन्धित वडामा पेश गरिनेछ । लाभग्राहीहरुको योगदान ऋण लगानीको रूपमा भएकोमा सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नुअघि ऋण स्वीकृत भएको निस्सा पेश गर्नुपर्नेछ । यस्तो कागजात पेश नभएमा स्वीकृत प्रस्ताव रद्द हुनेछ ।
- (झ) अनुदान सम्झौतामा निर्धारित तालिका बमोजिम र पूर्वनिर्धारित कोशेढुंगा/माइलस्टोन हासिल गरेको यकिन गरी रकम भुक्तानी गरिनेछ ।
- (ञ) करिडोर टोलीले योजना कार्यान्वयनका लागि सम्बन्धित स्थानीय तह (पालिकाहरु/वडाहरु) को सम्पर्कमा रही सहजीकरण र प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउनेछ ।
- (ट) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले सम्बन्धित स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरुको रोहबरमा योजनाको नियमित स्थलगत अनुगमन तथा अनुदान प्राप्त गर्ने समूहसँग अन्तरक्रिया गरी अनुदान कोष लक्षित उद्देश्यका लागि उपयोग भएको र लक्षित प्रगती सहि दिशामा भझरहेको यकिन गर्नेछ ।
- (ठ) अनुदान प्राप्त गर्नेले आर्थिक विकास सहजकर्ता र आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहयोगमा अनुदान सम्झौतामा उल्लेख भए बमोजिम योजनाको प्रगती र अन्तिम प्रतिवेदन करिडोर कार्यालयमा र सोको एकप्रति सम्बन्धित वडामा पेश गर्नेछन् ।

९. आपूर्ति श्रृंखलामा सिर्जनाका लागि लगानीहरु

आपूर्ति श्रृंखला टोलीले पहिचान गरेका र आपूर्ति श्रृंखलाका खास अवरोधलाई सम्बोधन गर्ने गरी नयाँ उत्पादन प्रविधि, नयाँ व्यवसाय योजना वा अन्य नयाँ सेवा/कार्यमा “सिर्जनाका लागि लगानी” सहायता उपलब्ध गराइनेछ । यस्तो सहायता अन्तर्गत आपूर्ति श्रृंखलामा आवद्ध फस्ट मुभर निजी लगानीकर्ताहरुलाई कूल लगानीको औसत ३० प्रतिशतले हुने रकम कोषले उपलब्ध गराउनेछ । यो अनुदान नयाँ प्रविधिहरु वा नयाँ व्यवसाय ढाँचाको उपयोग गरी अनिश्चित जोखिम र आर्थिक लाभको व्यवहारिक परीक्षण गर्ने प्रोत्साहनका लागि प्रदान गरिनेछ ।

निजी लगानीकर्ताहरुलाई कोष उपलब्ध गराउँदा बहुस्रोकारवाला मञ्चको माध्यमबाट पहिचान भएका आपूर्ति श्रृंखलाका अवरोधहरुलाई सम्बोधन गर्नका लागि प्राप्त लगानी प्रस्तावहरुलाई प्रतिस्पर्धी प्रक्रियाबाट छनौट गरिनेछ । सिर्जनाका लागि लगानी शुरुवातमा चार विण्डोमा कार्यान्वयन हुनेछ र प्रत्येक विण्डोमा लगानीको परिमाण तय गरी आपूर्ति श्रृंखलासँग आवद्ध गरिनेछ, जसलाई संक्षिप्त रूपमा अनुसुची-२ मा प्रस्तुत गरिएको छ ।

१० छनौट मापदण्ड

सबै विण्डो अन्तर्गत आवेदन गर्दा देहायका अनुपातहरुको गणना गरी आवेदन फाराममा उल्लेख गर्नुपर्नेछ: अनुदान आयोजनाका लागि गणना गर्नुपर्ने अनुपातहरु र परिधिहरु

अनुपात	विण्डो एक	सेवा प्रदायक विण्डो	विण्डो दुई	विण्डो तीन
लगानीको जीवनकालको अवधिमा	छैन	छैन	छ	छ

आन्तरिक प्रतिफल दर				
लगानीको लागत लाभ अनुपात	छ	छ	छ	छ
लाभ प्राप्त गर्ने घरधुरीको संख्या	छ	छ	छ	छ
प्रति लाभग्राही अनुदानको मूल्य	छैन	छैन	छ	छ
समावेश भएका घरधुरीले पाउने कूल लाभ	२ वर्ष	२ वर्ष	३-५ वर्ष	३-५ वर्ष

बहुसरोकारवाला मञ्चको कार्यशाला गोष्ठीवाट प्राथमिकता निर्धारण भएका लगानी प्रस्तावको प्रारम्भिक मूल्याङ्कनका आधारमा वास्तविक अनुपात गणना गरी विण्डोका लागि छनौट मापदण्ड र प्रस्तावित लगानीका प्रमुख क्रियाकलापका आधारमा सबैभन्दा उपयुक्त आयोजनाहरु छनौट गरिनेछ ।

११. सिर्जनाका लागि लगानी अन्तर्गत सबै विण्डोहरुको अनुदान स्वीकृति प्रक्रिया

- क) आपूर्ति श्रृंखला टोलीले आपूर्ति श्रृंखलाका अवरोधहरु एवं हब र क्लस्टर तहमा बहुसरोकारवाला मञ्चले विकास गरेको कार्ययोजनाका आधारमा लगानीको क्षेत्र पहिचान गर्नेछ ।
- ख) आयोजना लगानी समितिले आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहयोगमा पहिचान भएका लगानीका योजनाहरुको लागि आशयपत्र तथा प्रस्ताव पेश गर्ने सूचना तयार गर्नेछ ।
- ग) आवेदनको सूचना विभिन्न सञ्चारका माध्यमहरुवाट प्रकाशित गरिनेछ ।
- घ) विण्डो एकका सन्दर्भमा सार्वजनिक सूचना प्रकाशन भएपछि आपूर्ति श्रृंखला टोली र आर्थिक विकास सहजकर्ताले सम्बन्धित उत्पादक समूहलाई प्रस्ताव तयार गर्न सहजीकरण गर्नेछन् ।
- ड) पेश भएका आशयपत्र र प्रस्तावहरु आयोजना कार्यालयहरुमा संकलन गरिनेछ ।
- च) आर्थिक विकास सहजकर्ता र आपूर्ति श्रृंखला टोलीले सबै आवेदनहरुको प्रारम्भिक परीक्षण गरी सम्बन्धित समितिहरुमा प्रेषित गर्नेछ ।
- छ) विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डो सम्बन्धी प्रस्तावहरुको कागजात हब लगानी समितिले परीक्षण गरी योग्य प्रस्ताव छनौटका लागि सिफारिस गर्नेछ ।
- ज) विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि छानिएका योग्य आवेदनहरुको स्थलगत निरीक्षण हब लगानी समितिले सम्बन्धित वडा, उद्योग वाणिज्य संघ र साभेदार वित्तिय संस्थाको प्रतिनिधि संलग्न टोलीवाट गर्नेछ ।
- झ) विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि आशयपत्रको कागजात परीक्षण करिडोर लगानी समितिले गर्नेछ र स्थलगत निरीक्षणको कार्य करिडोर लगानी समितिको संयोजनमा सम्बन्धित स्थानीय तह, प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघ र सम्बन्धित वैंक प्रतिनिधिहरुको संलग्नतामा गरिनेछ ।
- ज) स्थलगत निरीक्षण पश्चात विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि छनौट भएका आवेदनहरु हब लगानी समितिले स्वीकृतिका लागि करिडोर लगानी समिति लाई सिफारिस गर्नेछ ।
- ट) विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि छनौट भएका आशयपत्रको स्थलगत निरीक्षण पश्चात् करिडोर लगानी समितिले प्रस्तावकर्तालाई विस्तृत लगानी प्रस्ताव सहितको व्यवसायीक योजना पेश गर्न लगाउनका लागि आयोजना प्रमुखलाई सिफारिस गर्नेछ ।
- ठ) आपूर्ति श्रृंखला टोली र आर्थिक विकास सहजकर्ताले विभिन्न विण्डोका आवेदकहरुलाई आवेदन, आशयपत्र तथा लगानी प्रस्ताव तयार गर्नका लागि निजी सेवा प्रदायकहरु र व्यवसाय सेवा केन्द्रसँग समन्वय गर्ने कार्यमा सहजीकरण गर्नेछन् ।

- ड) करिडोर लगानी समितिले विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका प्रस्तावहरुको सम्बन्धमा आवश्यकतानुसार दोश्रो चरणको स्थलगत निरीक्षण समेत गर्न सक्नेछ ।
- ढ) करिडोर लगानी समितिले विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि सिफारिस भएका प्रस्तावहरुलाई वहुसरोकारवाला मञ्चबाट पहिचान भएका विषय, बजारको अवस्था र विभिन्न लगानी संयन्त्रहरुको दोहोरोपना लगायतका अधारमा मूल्याङ्कन गर्नेछ ।
- ण) करिडोर लगानी समितिले विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोसँग सम्बन्धित स्थानीय तहको सिफारिस समेत संलग्न प्रस्तावहरु अन्तिम स्वीकृतिका लागि अनुसुची-३ मा उल्लेख भए वमोजिम आयोजना प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।
- त) करिडोर लगानी समितिले विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि पेश भएका व्यवसायीक योजनाहरुलाई अनुसुची-५ वमोजिम पुनरावलोकन र मूल्याङ्कन गरी मूल्याङ्कन तालिका र सम्बन्धित कागजातहरु समेत संलग्न गरी अन्तिम मूल्याङ्कन र स्वीकृतिका लागि आयोजना लगानी समिति समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।
- थ) आयोजना लगानी समितिले पेश भएका व्यवसायीक योजनाहरुलाई अनुसुची- ११ वमोजिम सम्भाव्यता मूल्याङ्कन गरी अन्तिम स्वीकृति र सम्पूर्तिका लागि अनुसुची-४ मा उल्लेख भए वमोजिम आयोजना प्रमुखलाई सिफारिस गर्नेछ ।
- द) सबै आवेदकहरुले सम्पौतामा हस्ताक्षर गर्नुअघि सहलगानीका लागि आपै स्रोतबाट वा स्वीकृत ऋणबाट कोषको स्रोत प्राप्त हुने प्रमाणित कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ । यस्ता कागजातहरु पेश गर्न असमर्थ भएमा स्वीकृत भएको लगानी प्रस्ताव/व्यवसायीक योजना रद्द हुनेछ ।
- ध) पूर्वनिर्धारित कोशेदुंगाहरु/माइलस्टोनहरु हासिल भएको यकिन गरी विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि शर्त पूरा भएपश्चात र विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि शोधभर्ना बापत निर्धारित तालिका वमोजिम रकम भुक्तानी हुनेछ ।
- न) आर्थिक विकास सहजकर्ताले योजनाहरुको कार्यान्वयन, सार्वजनिक सुनुवाई, योजना स्थलको नियमित अनुगमन, अनुदान प्राप्त गर्ने समूहहरु, सेवा प्रदायकहरु वा व्यवसायीहरुसँग अन्तरक्रिया गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग गर्नेछन् र कोषको लक्षित उद्देश्यका लागि मात्र उपयोग गरिएको र लक्षित उपलब्धिहरु सहि दिशातर्फ उन्मुख रहेको यकिन गर्नेछन् ।
- प) अनुदान प्राप्त गर्नेहरुले निजी सेवा प्रदायक, आपूर्ति श्रृंखला टोली र आर्थिक विकास सहजकर्ताको सहयोगमा सार्वजनिक सुनुवाई गरी सो को प्रतिवेदन सहित योजनाको प्रगती प्रतिवेदन र अन्तिम प्रतिवेदनहरु अनुदान सम्पूर्तिका उल्लेख भए वमोजिम पेश गर्नेछन् ।

१२. स्वीकृति र कार्यान्वयन प्रक्रियाको विस्तृत प्रारूप :

१२.१ लगानी प्राथमिकताको पहिचान

विभिन्न विण्डो अन्तर्गत कोषको लगानीले विशेष आपूर्ति श्रृंखलाका महत्वपूर्ण अवरोधहरुलाई सम्बोधन गर्नेछ । तर यस अन्तर्गत यो निर्देशिकाको अनुसूची-१ अन्तर्गतका विषयहरुमात्र सीमित नभै वहुसरोकारवाला मञ्चबाट पहिचान गरिएका, आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहजीकरणबाट थप पहिचान भएका अवरोधहरु, अवसरहरु र सम्भाव्यता समेटने संयुक्त योजनाहरु समेत पर्नेछन् ।

१२.२ लगानी प्रस्तावको अनुरोध

सबै विण्डो अन्तर्गतका योजनाहरुमा कोषवाट अनुदानका लागि आयोजना लगानी समितिले तय गरे अनुसार आशयपत्र तथा प्रस्ताव आवृत्ति गरिनेछ । प्रस्ताव आव्हानको सूचनामा लगानीको प्राथमिकता विण्डो र उत्पादन क्षेत्र उल्लेख गर्नुपर्नेछ ।

विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि प्रस्तावको अनुरोध दुई चरणमा हुनेछ । पहिलो चरणमा अनुसूची-७ अनुसारको आशयपत्र आव्हान गरिनेछ र दोश्रो चरणमा विस्तृत प्रस्ताव सहितको व्यवसायीक योजनाको आव्हान गरिनेछ । आशयपत्रको कागजात परीक्षण र स्थलगत निरीक्षणमा सफल भएका आवेदकहरुलाई मात्र अनुसूची-१० अनुसारको विस्तृत व्यवसायीक योजना पेश गर्नका लागि अनुरोध गरिनेछ । विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि लगानी प्रस्ताव अनुसूची-८ को निर्धारित ढाँचामा आवेदन पेश गर्नका लागि सूचना जारी गरिनेछ ।

१२.३ आशयपत्र/आवेदन पेश गर्ने

इच्छुक र योग्य आवेदकहरुले विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि आशयपत्र सम्बन्धित करिडोर कार्यालयमा पेश गर्नुपर्नेछ र विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि समूहगत बैठकको माइन्युट सहित सूचनामा उल्लेख भए बमोजिम हब कार्यालयमा प्रस्ताव पेश गर्नुपर्नेछ । यसका लागि इच्छुक उत्पादक समूह र सहकारीहरुलाई आर्थिक विकास सहजकर्ताले व्यवसाय विकास सेवा प्रदायकहरुको प्राविधिक सहयोगमा आवेदन भर्न आवश्यकता अनुसार सहजीकरण गर्नेछन् ।

१२.४ कागजात अध्ययन र आशयपत्रको छोटोसूची

विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि पेश भएका आवेदनहरुको समीक्षा/मूल्याङ्कन शुरुमा हब लगानी समितिले हब कार्यालयमा गर्नेछ । विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि पेश भएका आवेदनहरु शुरुमा आयोजना लगानी समितिको परामर्शमा अनुसूची-५ बमोजिम करिडोर लगानी समितिले छोटो सूची तयार गरी थप कारबाहीका लागि आयोजना लगानी समितिमा पठाउनेछ र आयोजना लगानी समितिले सोको स्थलगत निरीक्षणका लागि अन्तिम छोटोसूची तयार गरी करिडोर लगानी समितिमा पठाउनेछ ।

१२.५ स्थलगत निरीक्षण

छोटोसूचीमा परेका आशयपत्र/प्रस्तावहरुका सम्बन्धमा सम्बन्धित लगानी समितिहरु (विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि हब लगानी समिति तथा विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि करिडोर लगानी समिति)ले तोकिए अनुसारको टोलीको संलग्नतामा स्थलगत निरीक्षण गर्नेछ । स्थलगत निरीक्षण टोलीले सम्बन्धित स्थानमा गई आवेदक र सरोकारवालाहरुसँग अन्तरकिया गरी आशयपत्र/प्रस्तावमा उल्लेख गरेको सूचनाको विश्वसनीयता परीक्षण गर्नेछ र आवश्यकता अनुसार आवेदकहरुलाई आशयपत्र/प्रस्तावहरुमा सुधारको लागि सुझाव दिन सक्नेछ ।

टोलीले देहायका कुराहरु अध्ययन गर्नेछ:

- क) योग्यता मापदण्डलाई समर्थन गर्ने कागजातहरु
- ख) विगतका वित्तिय विवरणहरुको अभिलेख (खाता, वित्तिय प्रतिवेदन)
- ग) प्रस्तावित लगानीको प्राविधिक सम्भाव्यता ।
- घ) प्रस्तावको विश्वसनीयता र सत्यापन ।
- ड) आवेदकको विश्वसनीयता र वित्तिय क्षमता ।
- च) लाभग्राही समुदायको अपेक्षित लाभ र यसको समावेशीता

स्थलगत निरीक्षणको आधारमा टोलीले प्राविधिक, वित्तिय, व्यवसायीक वा व्यवस्थापकीय दृष्टिले सम्बन्धित समिति समक्ष थप प्रक्रियाका लागि पेश गर्नेछ । दोश्रो तहको छनौट समितिले मूल्याङ्कन गरी आशयपत्र/प्रस्ताव स्वीकृत वा अस्वीकृत गरी आयोजना लगानी समिति समक्ष प्रतिवेदन पेश गर्नेछ । आयोजना लगानी समितिवाट अस्वीकृत भएमा आवेदकलाई कारण खुलाई तत्काल समितिले सूचित गर्नेछ र स्वीकृत भएको आवेदकलाई थप प्रक्रिया अघि बढाउनका लागि आयोजना प्रमुख समक्ष अनुरोध गर्नेछ ।

१२.६ विस्तृत लगानी प्रस्तावको आव्हान

छोटोसूचीमा परेका विण्डो दुई र विण्डो तीनका सबै आवेदकहरूलाई छनौटको थप प्रक्रियाका लागि इमेल वा पत्रमार्फत सूचित गरिनेछ र तोकिएको समयभित्र (सामान्यतः एक महिना भित्र) विस्तृत लगानी प्रस्ताव सहितको अनुसुची-१० वर्मोजिमको ढाँचामा व्यवसायीक योजना पेश गर्न आयोजना प्रमुखले अनुरोध गर्नेछ ।

१२.७ प्रस्ताव तयार गर्ने प्राविधिक सहयोग

सबै विण्डो अन्तर्गतका आवेदकहरूलाई निर्धारित ढाँचाको आवेदन तयार गर्न र लगानी/व्यवसाय योजना तयार गर्न विशेष प्राविधिक सहायताको आवश्यकता परेको अवस्थामा आपूर्ति शृंखला टोली र आर्थिक विकास सहजकर्ताले आवेदकहरूलाई त्यस्तो सहयोग उपलब्ध गराउनेछन् । साथै व्यवसाय सेवा केन्द्र वा निजी सेवा प्रदायकहरूको सहयोग आवश्यक पर्ने देखिएमा त्यस्तो कार्यका लागि समेत सहजीकरण गर्नेछन् । आयोजनाका कर्मचारीले यस्ता आवेदकलाई अनुभवी व्यवसाय विकास सेवा प्रदायकसँग समन्वय गराई लगानी प्रस्ताव तयार गर्न र लेखापरीक्षण, लेखांकन, फर्म दर्ता, ऋण सहजीकरण, प्रतिवेदन लेखनमा आदिमा सहजीकरण गर्न सक्नेछन् ।

१२.७.१ सबै विण्डोका प्रस्तावमा देहाय अनुसारका न्युनतम विषयवस्तु समावेश गर्नुपर्नेछ :

- क) वर्तमान परिस्थितिको विश्लेषण, आपूर्ति शृंखलाका अवरोध र अवसर ।
- ख) उल्लेखित अवरोध र अवसरलाई सम्बोधन गर्ने नवीन योजना ।
- ग) लगानीका क्रियाकलाप र लागत ।
- घ) लगानीको लागत लाभ अनुपात ।
- ड) लाभ र सम्भावित व्यवसायीक जोखिमको मूल्याङ्कन ।
- च) लगानीको व्यवस्था (कोष अनुदान, आफ्नो लगानी र/वा ऋण)
- छ) अपेक्षित नतिजा
- ज) उत्पादकत्व बृद्धि,
- झ) बजार विस्तार,
- झ) आर्थिक प्रतिफल,
- ट) अन्य लगानीकर्तालाई आकर्षित गर्ने आधार,
- ठ) अनुकरण गर्न सकिने र उत्प्रेरक तत्वहरू,
- ड) सहभागीता अन्तर्गत : गरिब भूमिहीन, पिछडिएका र महिला समेतको रोजगारी सिर्जना संख्या र
- ठ) अन्य (कुनै भएमा)

(विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डो आवेदकहरूले दर्ता, लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (सहकारीका लागि), बैठकको माइन्युटहरू, पूर्वाधार लगानीका हकमा डिजायन इष्टिमेट, सहलगानीका लागि कोषको स्रोतलाई समर्थन गर्ने कागजातहरूका साथै सम्बन्धित बडा वा स्थानीय तहको सिफारिस अन्तिम स्वीकृत र करार सम्भौताका लागि पेश गर्नुपर्नेछ ।

१२.७.२ व्यवसायीक योजनामा देहाय वमोजीमको विषयवस्तु अनिवार्य रूपमा समावेश गर्नुपर्नेछ ।

- क) प्रस्तावित व्यवसाय लगानीको NPV र IRR को अनुमान ।
- ख) तरलता समस्याबाट जोगिनका लागि पहिलो वर्षको मासिक नगद प्रवाह/चालु पूँजी विश्लेषण र
- ग) आवश्यकता अनुसार विस्तृत सामाजिक तथा वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन ।

१२.८ व्यवसायीक योजना र पेश गर्नुपर्ने कागजात

विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि छोटोसूचीमा परेका आवेदकहरूले तोकिएको ढाँचामा (अनुसूची १०) व्यवसाय योजना तयार गरी पत्रमा तोकिएको समयसीमाभित्र (सामान्यतः एक महिना भित्र) करिडोर कार्यालयमा देहाय वमोजिमका सकल कागजात पेश गर्नुपर्नेछ :

- क) व्यवसाय दर्ता र नवीकरणको कागजात ।
- ख) स्थायी लेखा नम्बर/भ्याट दर्ताको प्रमाणपत्र (विण्डो तीनका लागि मात्र)
- ग) विगत दुई वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन (विण्डो तीनका लागि मात्र)
- घ) गत आर्थिक वर्षको करचुक्ता प्रमाणपत्र ।
- ड) मेसिन उपकरण खरीद भए त्यसको तीन वटा कोटेशन ।
- च) बैक ऋण कबोल गरेको भए बैंकको आधिकारिक कागजात पत्र
- छ) उत्पादक समुह/सहकारीहरूसँग वस्तु खरीदको सम्झौता पत्रको छाँयाप्रति ।
- ज) निर्यात योग्य वस्तु भए खरीदकर्ताहरूसँगको सम्झौता पत्रको छाँयाप्रति ।
- झ) पालिकाका इन्जिनियरद्वारा प्रमाणित फ्याक्ट्री डिजायन, लेआउट र डिटेल इष्टिमेट ।
- ञ) अन्य दाताहरूबाट थप अनुदान सहयोगको अपेक्षा नगरिने स्वघोषणा पत्र ।
- ट) योजना सञ्चालनका लागि क्रियाकलाप सहितको कार्ययोजना ।

१२.९ आशयपत्र/आवेदन/लगानी प्रस्तावको मूल्याङ्कन

- क) सम्बन्धित तहको लगानी समिति समक्ष मूल्याङ्कन/समीक्षाका लागि पठाउनु अघि सबै विण्डोका आवेदन / आशयपत्र /प्रस्तावहरूको पहिलो जाँच आर्थिक विकास सहजकर्ता र सम्बन्धित आपूर्ति श्रृंखला टोलीले गर्नेछ ।
- ख) विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका आवेदन/लगानी सम्बन्धी प्रस्तावको पहिलो जाँच/मूल्याङ्कन र स्थलगत निरीक्षण हब लगानी समितिले गर्नेछ भने दोश्रो तहको मूल्याङ्कन र मापदण्ड परीक्षण कार्य करिडोर लगानी समितिले गरी सहायक कागजात सहित स्वीकृति र सम्झौतको लागि आयोजना प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।
- ग) विण्डो दुई र विण्डो तीनका आशयपत्र र व्यवसाय योजना/लगानी प्रस्तावहरूको पहिलो जाँच र स्थलगत निरीक्षण करिडोर लगानी समितिले गर्नेछ भने दोश्रो तहको मूल्याङ्कन र मापदण्ड परीक्षण आयोजना लगानी समितिले गरी सहायक कागजात सहित स्वीकृति र सम्झौताको लागि आयोजना प्रमुख समक्ष सिफारिस गर्नेछ ।
- घ) आयोजना लगानी समितिले सबै विण्डोहरूको स्थलगत निरीक्षणका क्रममा सम्बन्धित वडा वा स्थानीय तह वा प्रदेश तह, उद्योग वाणिज्य संघ वा प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघ र साभेदार वित्तीय संस्थाका प्रतिनिधिहरूको संलग्नतामा गर्नेछ, साथै आवश्यक देखिएमा अन्तम स्वीकृति अघि सम्बन्धित स्थानीय तहहरूको सिफारिस समेत माग गर्न सक्नेछ ।

ड) मूल्याङ्कन समितिका कुनै सदस्यको निजि स्वार्थ भएमा सो कुरा खुलाउनु पर्नेछ र त्यस्तो अवस्थामा निजि स्वार्थ पुरागर्न चाहने सदस्यलाई आयोजना प्रमुखले मूल्याङ्कन प्रत्रियामा सामेल गराउने छैन र निजको सट्टामा अर्को मूल्याङ्कनकर्ताको व्यवस्था गर्नेछ ।

च) प्रस्तावहरु मूल्याङ्कन गर्दा अनुसुची-५ मा उल्लेख गरिएका मापदण्ड अनुसार मूल्याङ्कन गरिनेछ ।

१२.१० लगानी प्रस्तावको स्वीकृति

विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोको लगानी करिडोर लगानी समितिबाट प्राप्त सिफारिसका आधारमा र विण्डो दुई र विण्डो तीनको सम्बन्धमा आयोजना लगानी समितिको सिफारिसको आधारमा आयोजना प्रमुखले प्रस्तावको अन्तिम स्वीकृति गर्नेछ । अनुमानित रु. बीस लाख वा सो भन्दा बढीको अनुदान रकम भएको व्यवसाय योजनाको मूल्याङ्कन गर्न आयोजना लगानी समितिले स्वतन्त्र मूल्याङ्कन समितिका विज्ञहरूलाई आमन्त्रण गर्नेछ । स्वतन्त्र विज्ञहरूले लगानी प्रस्तावको मूल्याङ्कन गरी सोको स्वीकृति/अस्वीकृतिका लागि आयोजना प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछन् । स्वीकृत भएको प्रस्ताव पूर्व सहमतिका लागि दातृ निकाय समक्ष पेश गरिनेछ प्राप्त भएपछि र अन्तिम स्वीकृतिका लागि आयोजना निर्देशन समितिमा पेश गरिनेछ ।

१२.११ वार्ता र अनुदान सम्झौता

क) सबै विण्डोका लागि करिडोर र आयोजना लगानी समिति तर अनुदान रकम रु. बीस लाख वा सो भन्दा बढी भएमा स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ताको समूहले प्रस्ताव पेश गर्नेसँग वार्ता गरी निष्कर्षमा पुनरुपर्ने हुन्छ । येदि कुनै सुभाव भए प्रस्ताव अनुसार को सुभाव सूची तयार गरी आयोजना लगानी समिति समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

ख) आयोजनाको खरिद/आर्थिक प्रशासन अधिकृतले आवेदकको आवश्यक योग्यता पूरा भए/नभएको, छनौट मापदण्ड, अनुदानको अनुरोध, मूल्याङ्कन र स्वीकृति प्रक्रिया निर्धारित प्रक्रिया अनुसार भए/नभएको तथा प्रस्तावित आयोजना दफा ६.२.१ मा उल्लेख भए बमोजिम योग्य भएको सुनिश्चित गर्नेछ । प्रस्तावमा कुनै संशोधन गर्नुपर्ने आवश्यक देखिएमा अनुदान सम्झौतामा हस्ताक्षर गर्नु अघि खरीद अधिकृतले आपूर्ति श्रृखला टोलीको सहयोगमा आवेदकसँग छलफलको लागि बैठक आयोजना गर्नेछ ।

ग) खरीद/आर्थिक प्रशासन अधिकृतले अनुसुचि-१२ अनुसारको अनुदान सम्झौता तयार गर्दा अन्य कुराहरूका अतिरिक्त आवेदकको विस्तृत विवरण, आयोजना, सम्बन्धित कर्तव्यहरु, आवेदक तथा आयोजना र पालिकाहरु, वडाहरु र अन्य पक्षको भूमिका र जिम्मेवारीहरु, अनुदान भुक्तानी तालिका र प्रमाणित गर्न सकिने माइलस्टोनहरु र अनुदान स्वीकृत हुँदा तोकिएका शर्तहरु समेत समावेश गर्नुपर्नेछ ।

१२.१२ अनुदान सम्झौतामा संशोधन

आयोजना कार्यान्वयनको सिलसिलामा आवश्यक परेको अवस्थामा अनुदान सम्झौता संशोधन गर्न सकिनेछ । कुनै पक्षले (आयोजना वा अनुदान प्रापकले) संशोधनको आवश्यकता महसुस गरेमा संशोधनको औचित्य पुष्टि गर्ने पर्याप्त कारण खुलाई अर्को पक्षलाई लिखित अनुरोध गर्नुपर्नेछ ।

सामान्यतः संशोधनको आधार देहाय बमोजिम हुनेछः

(क) अनुदान प्राप्त गर्ने र आयोजनाको नियन्त्रण बाहिर रहने गरी वस्तु वा सेवाको बजार मूल्यमा उल्लेख्य बृद्धि/कमी भएमा, वा स्वीकृत लगानी प्रस्तावमा पहिले नै उल्लेख भएका उत्पादक सामग्री, मेशिन, औजारआदिको स्पेशिफिकेशनमा परिवर्तन भएमा ।

- (ख) थप लाभग्राहीहरूलाई समावेश गर्नका लागि अतिरिक्त आयोजना सहयोग आवश्यक परेमा तथा उत्पादनको क्षेत्र बृद्धि गरी स्तरोन्नति गर्नुपरेमा ।
- (ग) फरक स्पेशिफिकेशनको नयाँ वा उत्तम प्रविधि उपलब्ध भै प्रतिस्थापन गर्नु परेमा ।
- (घ) सरकारी नीति वा नयाँ नियामक आदेशका कारण कुनै कार्य वा सेवा स्थगित गर्नु परेमा ।
- (ङ) माथिका कुनै पनि अवस्थामा विण्डो अनुसारका अनुदानको अधिकतम सीमाभन्दा बहिर जाने अनुमति हुने छैन ।

१२.१३ अनुदान कोषको भुक्तानी

अनुदान प्रापकलाई अनुदान कोषको रकम बैंक खाताको माध्यमबाट मात्र उपलब्ध गराइनेछ । अनुदान प्रापकले यस कोषका लागि छुट्टै बैंक खाता खोली सोमा अनुदान प्राप्त गर्नेको योगदान दाखिल भएको वा वित्तिय संस्थावाट ऋण (लागू हुने भएमा) सुनिश्चित भएको प्रमाण पेश गर्नुपर्नेछ । विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि अनुदान कोषको रकम सामन्यतः देहाय वर्मोजिम तीन किस्तामा उपलब्ध गराइनेछ :

१२.१३.१ विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोको किस्ता निकासा व्यवस्था :

- क) पहिलो किस्ता (सञ्चालन/मोबिलाइजेशन कोष): कोष प्राप्त गर्ने र आयोजना बीच अनुदान सम्झौतामा हस्ताक्षर भएपछि र कार्यान्वयनको प्रारम्भका लागि आवश्यक प्राथमिक क्रियाकलापहरु सम्पन्न भएपछि कूल अनुदानको ३० प्रतिशतसम्म भुक्तानी दिइनेछ ।
- ख) क्रमागत किस्ता (६० प्रतिशतसम्म): सम्बन्धित आपूर्ति शृंखला टोलीले प्रमाणित गरेको योजनाको अन्तरिम प्रगती प्रतिवेदन र सार्वजनिक सुनुवाईको प्रतिवेदन तथा सम्बन्धित वडा/पालिकाहरुको सिफारिस पेश भएपछि कार्यान्वयनका क्रममा हासिल भएका कोशेदुंगाहरु/माइलस्टोनहरु र पहिलो किस्ताको उपयोगका आधारमा प्रदान गरिनेछ । आयोजना प्रमुखले सम्बन्धित अनुदान प्रापकलाई दिने भुक्तानीको निर्णय गर्नेछ । तथापि, प्रत्येक किस्ता भुक्तानी हुनुअघि अनुदान प्रापकले आफ्नो तर्फको योगदान बैंकमा दाखिला गरेको प्रमाण पेश गर्नुपर्नेछ ।
- ग) अन्तिम किस्ता (बाँकी किस्ता): अर्थिक विकास सहजकर्ताको सहयोगमा सम्बन्धित आपूर्ति शृंखला टोलीले प्रमाणित गरेको योजना सम्पन्न भएको प्रतिवेदन तथा आवश्यक भएमा सम्बन्धित वडा/स्थानीय तहले कोशेदुंगाहरु/माइलस्टोनहरु हासिल भएको र उपलब्ध किस्ता रकमहरु सहीरूपमा उपयोग भएको प्रमाणित सिफारिसका आधारमा अन्तिम किस्ता भुक्तानीका लागि आयोजना प्रमुख समक्ष पेश गर्नेछ । आयोजना प्रमुखले सम्बन्धित अनुदान प्रापकको अन्तिम किस्ता भुक्तानी गर्नेछ ।
- घ) अन्य व्यवस्था : लगानी र कोशेदुंगा/माइलस्टोन योजनाका आधारमा किस्ताको संख्या, प्रतिशत तथा भुक्तानी तालिका फरक फरक हुन सक्नेछ । यस्तो अवस्थामा भुक्तानी तालिकाका सम्बन्धमा अनुदान सम्झौतामा स्पष्टरूपमा उल्लेख गरिनेछ ।

विण्डा दुई र विण्डो तीनका लागि किस्ता भुक्तानी व्यवस्था

सम्झौता अनुसारको हरेक कोशेदुंगा/माइलस्टोन हासिल गरिएको प्रगती र त्यस समयमा गरिएको खर्च आपूर्ति शृंखला टोलीले प्रमाणित गरी आयोजना प्रमुखलाई पेश गरेको आधारमा शोधभर्ना गरिनेछ । अनुदान प्रापकले प्रत्येक शोधभर्ना लिँदा उत्पादकबाट भएको वस्तुहरुको आपूर्ति तथा सो अवधिमा गरिएको खर्च सहितको प्रगतीका सम्बन्धमा उत्पादक समूहहरु, सम्बन्धित उद्योग वाणिज्य संघ र स्थानीय तहका प्रतिनिधिको रोहबरमा सार्वजनिक सुनुवाईको निर्णय सहितको बैठकको छाँयाप्रती पेश गर्नुपर्नेछ ।

१२.१४ कार्यान्वयन र व्यवस्थापन

लगानीका क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन र व्यवस्थापनको जिम्मेवारी अनुदान प्राप्त गर्नेमा रहनेछ । तथापि, लगानी प्रस्तावको कार्यान्वयनका चरणमा आयोजनावाट आपूर्ति श्रृंखला टोली, आयोजनाका कार्यालयहरु तथा स्थानीय तहका कर्मचारीले आवश्यकता अनुसार प्राविधिक सहायता उपलब्ध गराउनु पर्नेछ । लगानीको कार्यान्वयनका क्रममा अतिरिक्त प्राविधिक वा व्यवसायीक सल्लाह वा सहायता आवश्यकता पर्ने भएमा त्यस्ता सल्लाह/सहयोगको लागत लगानी योजनामा उल्लेख गर्नुपर्नेछ । लक्षित क्षेत्रमा आयोजनाको सेवा विस्तार गर्नका लागि यस्ता सेवाहरु कुनै अनुभवी निजी सेवा प्रदायकहरुबाट आफैले वा उद्यम सेवा केन्द्रको माध्यमबाट खरिद गर्न सकिनेछ ।

१३. कोष योजनाको प्रशासन

१३.१ वस्तु र सेवाको खरिद :-

- क) अनुदान प्रापकले लगानीका क्रियाकलापका लागि वस्तु तथा सेवाको खरिद गर्दा स्वीकृत भए अनुरुप गर्नुपर्नेछ,
- ख) अनुदान सम्झौतामा तोकिए अनुसारको खरिद प्रक्रिया अवलम्बन गर्नुपर्नेछ, र
- ग) सामान आपूर्तिकर्ताको छनौट सम्बन्धमा अनुदान प्रापकले अन्तिम निर्णय गर्नेछ ।
- घ) अनुदान प्रापकलाई आवश्य भएमा आयोजना टोलीले वस्तु र सेवाको स्पेशिफिकेशन र गुणस्तर निर्धारण एवं सम्भाव्य र भरपर्दो आपूर्तिकर्ताको सिफारिस गर्न सक्नेछ । तर, जुनसुकै अवस्थामा खरिदको अन्तिम निर्णय अनुदान प्राप्त गर्नेकै हुनेछ ।

१३.२ लगानी कोषको लेखांकन :-

- क) स्वीकृत लगानी कोषका लागि अनुदान प्रापकले अलगै लेखा राख्नुपर्नेछ र अलगै बैंक खाता सञ्चालन गर्नुपर्नेछ ।
- ख) अनुदान प्रापकले सबै विल विजकहरु, भर्पाईहरु, कोटेशनहरु, करारहरु, बैठकका माइन्युटहरु र लगानी कोषबाट भुक्तानीसँग सम्बन्धित अन्य कागजातहरु सुरक्षित राख्नुपर्नेछ ।
- ग) दातृ निकाय र आयोजना कार्यालयका कर्मचारी लगायत नेपाल सरकारका आधिकारिक निकाय वा तिनका आधिकारिक प्रतिनिधिहरु तथा तोकिएका स्थानीय तहका प्रतिनिधिले कुनै पनि समयमा यस्ता कागजातहरु निरीक्षण गर्न सक्नेछन् ।

१३.३ मर्मत सम्भार :-

कोष लगानीका माध्यमबाट स्थापित उपकरण तथा सुविधाहरुको मर्मत तथा सम्भारको जिम्मेवारी अनुदान प्रापकको हुनेछ । आयोजनाले यस कार्यका लागि कुनै अतिरिक्त कोष उपलब्ध गराउने छैन । यस उद्देश्यका लागि, अनुदान प्रापकले सञ्चालन र सम्भार योजना तयार गर्नुपर्नेछ र आवश्यक भए लाभग्राहीहरुबाट यस्ता सुविधा उपयोग गरेवापत सेवा शुल्क लिई मर्मत सम्भार र कार्यान्वयन कोषको स्थापना गर्नुपर्नेछ । यस्ता सबै व्यवस्थाहरु लगानी प्रस्तावमा उल्लेख भए अनुसार गर्नुपर्नेछ ।

१३.४ स्वामित्व :-

कोष लगानीबाट स्थापित सम्पत्तिहरुको स्वामित्व लगानीकर्ताहरु उत्पादक, उत्पादक सहकारी, निजी फर्म, व्यवसायी, उद्यमीको हुनेछ ।

१३.५ पारदर्शिता र जनचेतना :-

- क) अनुदान प्रापकहरुले बजेट र यसको स्रोत, कोषको उपयोग, लैंगिक र जातीयताको आधारमा छुट्याइएको लाभग्राहीहरुको संख्या समेत उल्लेख गरी आयोजनाले निर्धारण गरेको ढाँचामा सार्वजनिक सूचना बोर्ड राख्नुपर्नेछ ।
- ख) अनुदान प्रापकले कोष लगानीको प्रगती र अवस्थाका सम्बन्धमा लाभग्राहीहरुसँगको नियमित बैठकमा सार्वजनिक घोषणा गर्नुपर्नेछ । लाभग्राहीहरु र सम्बन्धित स्थानीय तहलाई लगानी कार्यक्रमको बारेमा जानकारी गराई कम्तीमा दुई पटक (अर्थात्, लगानी कार्यक्रमको शुरुमा र सम्पन्न भैसकेपछि) सार्वजनिक लेखापरीक्षणको माध्यमबाट अवगत गराई उनीलाई आवाज उठाउने अवसर प्रदान गर्नुपर्नेछ ।
- ग) प्रापकले योजनाको शुरुमा र सम्पन्न हुनेकममा सार्वजनिक सुनुवाई गर्नुपर्नेछ । यसमा आयोजनाको रकम र आयोजनाबाट हासिल ज्ञान समेत अन्तिम सार्वजनिक सुनुवाईमा समेटिनु पर्नेछ ।
- घ) विण्डो दुई र विण्डो तीन अन्तर्गत अनुदान प्राप्त गर्नेहरुले आफ्नो संस्थाको विधान, नीति, मापदण्ड र विनियम अनुसार वित्तीय लेखापरीक्षण गराई सोको एकप्रति आयोजना व्यवस्थापन कार्यालय समक्ष पेश गर्नुपर्नेछ ।

१४. प्रतिवेदन तालिका

अनुदान प्रापकले कोशेदुंगा/माइलस्टोनको आधारमा प्रगती पेश गर्नुपर्नेछ र अन्तिम प्रतिवेदन अनुदान सम्झौतामा सहमति जनाए बमोजिमको समय तालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ । स्वीकृत प्रगती प्रतिवेदनको आधारमा क्रमागत अनुदान भुक्तानी दिइनेछ । आर्थिक विकास सहजकर्ता सहितको आपूर्ति श्रृंखला टोलीले विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका आवेदकलाई आवश्यक परेमा प्रगती प्रतिवेदन तयार गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग उपलब्ध गराउने वा अनुदान प्राप्त गर्नेहरु र निजी सेवा प्रदायककीच सम्बन्ध स्थापित गराई निर्धारित ढाँचामा प्रतिवेदन तयारीका लागि वा अन्य सेवा प्राप्त गर्नका लागि सहजीकरण गर्नेछन् ।

प्रतिवेदनमा देहायका विषय समावेश हुनुपर्नेछ:

- क) प्रतिवेदन मितिसम्मको कोषको स्रोतहरु र उपयोगको अवस्था ।
- ख) प्रतिवेदन अवधिमा सञ्चालन गरिएका क्रियाकलापहरु र खर्चको विवरण ।
- ग) पूर्व निर्धारित कोशेदुंगा/मापदण्ड बमोजिमको प्रगती ।
- घ) हासिल गरेको लक्षित उत्पादन र समेटिएका लाभग्राहीको सान्दर्भिक तथ्यांक ।
- ड) प्रतिवेदन मितिसम्म हासिल गरेको आर्थिक लाभ ।
- च) सामना गर्नुपरेका चुनौतीहरु र भविष्यमा यस्ता चुनौतीलाई सम्बोधन गर्ने उपाय ।

१५. अनुगमन, मूल्याङ्कन र ज्ञान व्यवस्थापन

आयोजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोलीले आर्थिक विकास सहजकर्ता र आपूर्ति श्रृंखला टोलीसँगको समन्वयमा र स्थानीय तहका प्रतिनिधिहरुको संलग्नतामा सञ्चालित योजनाहरुको नियमित अनुगमन गर्नेछ । कार्यस्थलमा सम्पादन भएका क्रियाकलापहरुको नियमित अनुगमन र मूल्याङ्कन हब, करिडोर र आयोजना लगानी समितिले गर्नेछ । आपूर्ति श्रृंखला टोलीले व्यवसायीक योजनाको आधारमा लगानी क्रियाकलापहरुको अनुगमन र मूल्याङ्कन गरेर मात्र भुक्तानीका लागि सिफारिस गर्नेछ । आपूर्ति श्रृंखला टोलीले आर्थिक विकास सहजकर्ताको सहयोगमा आयोजनाबाट तयार गरिएको ढाँचामा तथ्यांक संकलन र नियमित रूपमा यसलाई अद्यावधिक गर्ने कार्य समेत गर्नेछ ।

आयोजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोलीले लगानीको प्रकृतिका आधारमा लगानी क्रियाकलापहरुको नियमित रूपमा नमूना सर्वेक्षण तथा अनुदान प्रापकहरुले गरेको कार्यक्रम कार्यान्वयनको वार्षिक उपलब्धि सर्वेक्षण गर्नेछ । यस्ता सर्वेक्षणहरुको निष्कर्ष करिडोर र आयोजना तहमा जानकारी गराइनेछ र सो को प्रतिवेदन सम्बन्धित स्थानीय तहलाई उपलब्ध गराई आयोजनाको वेबसाइट मार्फत समेत सार्वजनिक गरिनेछ । आयोजनाको अनुगमन तथा मूल्याङ्कन टोलीले कृषक डायरी र विशेष क्रिसमको प्रतिवेदन ढाँचाहरुको उपयोग गरी कार्यान्वयनका क्रियाकलापहरु सञ्चालन गर्नका लागि आपूर्ति शृंखलाका उत्पादक समूह/सहकारी एवं घरघुरीहरुको तथांक संकलन गर्नेछ ।

अनुगमन, मूल्याङ्कन र ज्ञान व्यवस्थापनका क्रियाकलाप समान्यतया देहायका विषयमा केन्द्रित हुनेछः

- क) आयोजना अनुदान कोष र परिपूरक कोष (म्याचिड फण्ड)को योगदान समयमा प्राप्त गरेको र उपयुक्त रूपले अभिलेख राखिएको ।
- ख) कोष लेखांकन प्रणाली स्थापना भएको ।
- ग) सहमति गरिएको व्यवसाय योजना अनुसारका उद्देश्यहरुमा कोष उपयोग भएको ।
- घ) भौतिक प्रगती र वित्तीय वितरण लक्ष्य पूरा भएको वा पूरा हुने दिशामा रहेको ।
- ड) लगानीबाट निर्माण भएका यन्त्र/उपकरण र संरचनाहरु प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन भैरहेको ।
- च) आन्तरिक रूपमा विकास गरेका समझदारी, मापदण्ड, नीतिहरुका साथै अनुदान सम्झौता र कोष व्यवस्थापनका लागि आयोजनाका निर्देशिकाहरुको पालना भैरहेको ।
- छ) लगानी क्रियाकलापहरुसँग सम्बन्धित कागजातहरु (माइन्युटहरु, निर्णयहरु र लेखा सम्बन्धी कागजातहरु) दुरुस्त राखिएको ।
- ज) लक्षित लाभान्वितहरुमा परेको प्रभाव ।
- झ) प्रतिकूल असरहरु/वातावरणमा परेको प्रभाव (कुनै भएमा)

१६. निर्देशिका पुनरावलोकन र परिमार्जन

- क) निर्देशिका सरोकारवालाहरु र साभेदारहरुको वार्षिक समीक्षा बैठक तथा नेपाल सरकार र दातृ निकायको संयुक्त सुपरिवेक्षण मिशनमा आवश्यकता अनुसार पुनरावलोकन गरिनेछ ।
- ख) नेपाल सरकार र दातृ निकायबिचको अनुदान सम्झौतामा उल्लेख र सहमति भए बमोजिम संयुक्त सुपरिवेक्षण मिशनको क्रममा प्राप्त सुझावका आधारमा निर्देशिकामा परिमार्जन गर्न सकिनेछ, र यसका लागि थप स्वीकृतिको आवश्यकता पर्न छैन ।
- ग) माथि उल्लेख भए बमोजिम संयुक्त सुपरिवेक्षण मिशनबाट विशेष सहमति भए बाहेक निर्देशिकामा देहायका परिवर्तन गर्नु परेमा सोको कार्यान्वयन पूर्व दातृ निकायको सहमती र आयोजना निर्देशक समितिको स्वीकृती लिनुपर्नेछ :

 - (१) तोकिएको विण्डोहरुको अनुदानको अधिकत सीमा परिमार्जन गर्नुपरेमा ।
 - (२) तोकिएको विण्डोहरु अन्तर्गत प्रस्ताव गरिएको अनुदानको प्रतिशतमा परिमार्जन गर्नुपरेमा ।
 - (३) लक्षित योग्य लाभग्राहीहरुको परिभाषामा परिवर्तन गर्नुपरेमा ।
 - (४) फस्ट मुभरको परिभाषा र प्रयोजन परिमार्जन गर्नुपरेमा ।

अनुसुची- १
 (निर्देशन ६.२ र १२.१ सँग सम्बन्धित)
 कोषवाट लगानी हुनसक्ने आपूर्ति श्रृंखला प्रवर्द्धनका क्षेत्रहरु

क्र.सं	क्षेत्रहरु	आपूर्ति श्रृंखला प्रवर्द्धनका वस्तुहरु
१	हरियो तथा सुखा तरकारी	सबै खालका हरीयो तरकारीहरु (मौसमी वा वेमौसमी), आलु
२	फलफूल	कागती, भुईकटहर, खरबुजा
३	मसला	प्याज, अदुवा, वेशार र लसुन
४	औषधिजन्य सुगन्धीत विरुवाहरु	लेमनग्रास, सिट्रोनेला, पामारोजा, तुलसी, मेन्या, केमोमाईल र इकुलिप्टस
५	पशुपालन	खसीको मासु, दुध, खरायोको मासु
६	मत्स्यपालन	माछा
७	अनाज तथा अन्य नगदेवाली	उखु, सुगन्धित धान र पुण्यखेती

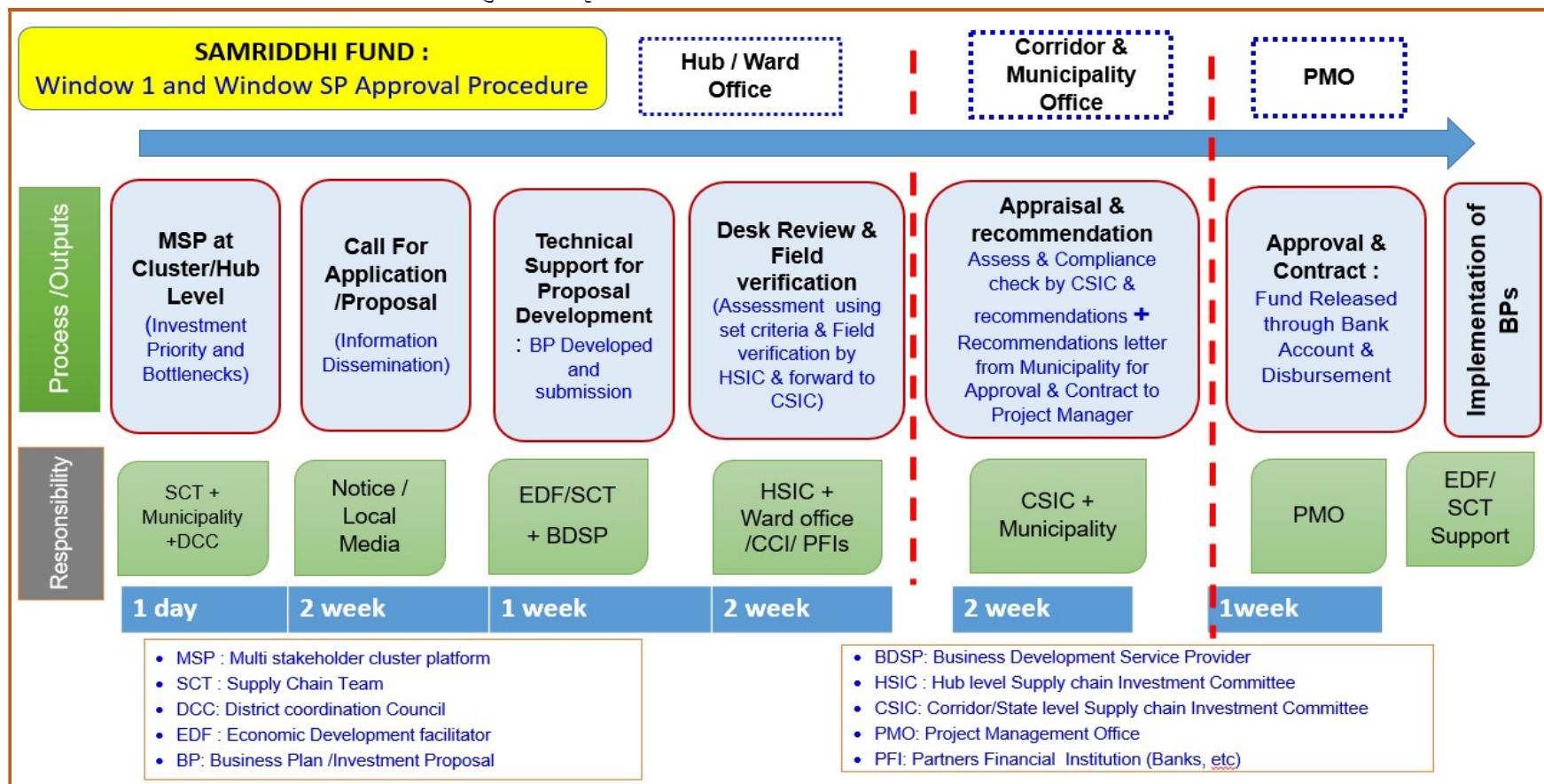
अनुसूची- २:
(निर्देशन ९ सँग सम्बन्धित)
समृद्धि कोष अन्तर्गत विभिन्न विण्डोको संक्षिप्त अनुदान प्रक्रिया

वर्ग	विण्डो १ उत्पादक समूह / सहकारी	सेवा प्रदायक विण्डो: सेवा प्रदायकहरु	विण्डो २ साना / मझौला व्यवसायीहरु	विण्डो ३ ठूला व्यवसायीहरु / कम्पनीहरु
सहयोगको क्षेत्र / लगानी	उत्पादनका महत्वपूर्ण अवरोध तथा बाली संकलनपछिको प्रविधि र प्रणालीका लागि साना उत्पादक समूहमा लगानी	आपूर्ति श्रृंखलामा सहयोग पुऱ्याउने उत्पादक सामग्री, प्रविधि (कृषि/पशु) र व्यवसाय सेवाको आपूर्ति सबलीकरण,	आपूर्ति श्रृंखला वा सहयोग सेवा विकासका लागि बाली संकलन पश्चातको चरणहरुमा साना / मझौला उद्यममा लगानी	ठूला व्यवसायको तल्लो तहतफ्को आपूर्ति श्रृंखलामा लगानी
योग्यता मापदण्ड	विश्वसनीय बजार माग भएका वस्तुहरु सानो परिमाणमा उत्पादन गरिरहेका वा उत्पादन गर्न तयार रहेका उत्पादकहरु ^१ /खरिदकर्ताहरु बहुसरोकारवाला मञ्चबाट पहिचान भएका आपूर्ति श्रृंखलाका क्लष्टरहरुमध्येवाट हुनुपर्ने	आवेदकसँग प्रस्तावित सेवाको क्षेत्रमा पर्याप्त योग्यता र दक्षता भएको (जस्तै, तालिम, प्रमाणपत्र, अनुभव)	औपचारिक रूपमा दर्ता भएको र समान व्यवसाय/वस्तुको क्षेत्रमा कम्तीमा एक वर्षको अनुभव भएको	औपचारिक रूपमा दर्ता भएको र समान व्यवसाय/वस्तुको क्षेत्रमा कम्तीमा तीन वर्षको अनुभव भएको
अधिकतम अनुदान रकम** र मिलान कोष (म्याचिड फण्ड)को प्रतिशत	प्रति उत्पादक रु. ३० हजार वा प्रति २५ जना उत्पादकका लागि तराईमा रु. ८ लाख र पहाडी क्षेत्रमा रु. ९ लाख वा कूल लगानीको ३० प्रतिशत (श्रमदान र स्थानीयस्तरमा उपलब्ध सामग्रीहरु बाहेक) + प्राथमिक उत्पादन र उत्पादनपछिका तालिम समेत	अधिकतम रु. १ लाख ५० हजार वा स्थिर पूँजी लगानीको ३० प्रतिशत (प्राविधिक सहयोग र क्षमता अभिवृद्धि तालीम सहित) मध्ये कम हुन आउने रकम	अधिकतम रु. १५ लाख वा स्थिर पूँजी लगानीको ३० प्रतिशत (प्राविधिक सहयोग र सम्बद्ध लागत सहित) मध्ये कम हुन आउने रकम	अधिकतम रु. १ करोड वा स्थिर पूँजी लगानीको ३० प्रतिशत (प्राविधिक सहयोग र सम्बद्ध लागत सहित) मध्ये कम हुन आउने रकम
समेटनुपर्ने न्यूनतम लाभग्राही घरधुरी**	एक उत्पादक समूहमा २५ जना उत्पादक	सेवा प्रदायकले १५० उत्पादकलाई समेटनुपर्ने (विद्यमान व्यवसाय विस्तार भएमा थप)	उत्पादनहरुको आपूर्तिमा न्यूनतम १०० उत्पादकसँग वस्तु खरीद गर्ने क्षमता विस्तारका लागि	उत्पादनहरुको आपूर्तिमा न्यूनतम ३३० उत्पादकसँग वस्तु खरीद गर्ने क्षमता विस्तारका लागि
अनुदान प्राप्त गर्नेको अनुमानित संख्या	कम्तीमा ५०० समूहहरु/सहकारीहरु	१०० निजी सेवा प्रदायकहरु	५० व्यवसायीहरु	२० व्यवसायहरु

वर्ग	विण्डो १ उत्पादक समूह / सहकारी	सेवा प्रदायक विण्डो: सेवा प्रदायकहरु	विण्डो २ साना / मझौला व्यवसायीहरु	विण्डो ३ ठूला व्यवसायीहरु / कम्पनीहरु
फर्स्ट मुभर लगानीकर्ता	प्रत्येक क्लस्टरमा वस्तुहरुको आधारमा १-२ समूह, प्रतिपालिका ४	प्रति ४ क्लस्टर १	वस्तुहरुको आधारमा प्रति ४ क्लस्टर १	वस्तुहरुको आधारमा प्रति करिडोर १-२
पहिलो छानवीन (कागजात अध्ययन र मूल्याङ्कन)	आपूर्ति श्रृंखला टोली	आपूर्ति श्रृंखला टोली	आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहयोगमा करिडोर लगानी समिति	आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहयोगमा करिडोर लगानी समिति
स्थलगत निरीक्षण	आपूर्ति श्रृंखला टोली र स्थानीय तह / उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि + साझेदार वित्तीय संस्थाका प्रतिनिधि	आपूर्ति श्रृंखला टोली र स्थानीय तह / उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि	करिडोर लगानी समिति + स्थानीय तह र प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि + साझेदार वित्तीय संस्थाका प्रतिनिधि	करिडोर लगानी समिति + स्थानीय तह र प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघका प्रतिनिधि + साझेदार वित्तीय संस्थाका प्रतिनिधि
दोश्रो छानवीन (मूल्याङ्कन र सिफारिस)	करिडोर आपूर्ति श्रृंखला लगानी समिति	करिडोर लगानी समिति	आयोजना लगानी समिति	आयोजना लगानी समिति
समर्थन र सिफारिस	सम्बन्धित स्थानीय तह	सम्बन्धित स्थानीय तह	प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिस	प्रदेश उद्योग वाणिज्य संघको सिफारिस, IFAD को सहमति
स्वीकृति र करार	आयोजना प्रमुख	आयोजना प्रमुख	आयोजना प्रमुख	आयोजना प्रमुख
कोष भुक्तानी	अनुदान प्राप्त गर्नेको बैक खातामा PMO ले (अनुदान प्रापकको सहलगानी योगदान सो बैक खातामा कृृण वा आफ्नो सोतबाट (करार बमोजिम) दाखिला भएपछि)	अनुदान प्राप्त गर्नेको बैक खातामा PMO ले (अनुदान प्रापकको सहलगानी योगदान सो बैक खातामा कृृण वा आफ्नो सोतबाट (करार बमोजिम) दाखिला भएपछि)	अनुदान प्राप्त गर्नेको बैक खातामा PMO ले (करार बमोजिम यथार्थ र उपयुक्त खर्चहरुको शोधभर्ना) सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदन	अनुदान प्राप्त गर्नेको बैक खातामा PMO ले (करार बमोजिम यथार्थ र उपयुक्त खर्चहरुको शोधभर्ना) सार्वजनिक सुनुवाई प्रतिवेदन
भुक्तानी विधि	<u>२ वर्षको समयमा तीन किस्ता:</u> <u>पहिलो: अनुदान सम्भौता भएपछि ३०%</u> <u>दोश्रो: ५०%</u> <u>तेश्रो: अन्तिम प्रतिवेदन भएपछि २०%</u>	<u>१ वर्षको समयमा दुई किस्ता:</u> <u>पहिलो: ४०% सञ्चालन कोष</u> <u>दोश्रो र अन्तिम: अन्तिम प्रतिवेदन भएपछि ६०%</u>	अनुदान सम्भौता बमोजिम (२ वर्षको समय अवधि भित्र)	अनुदान सम्भौता बमोजिम (२ वर्षको समय अवधि भित्र)

** सम्भाव्य लाभग्राही संख्या कम भएमा सोही अनुपातमा कम रकम

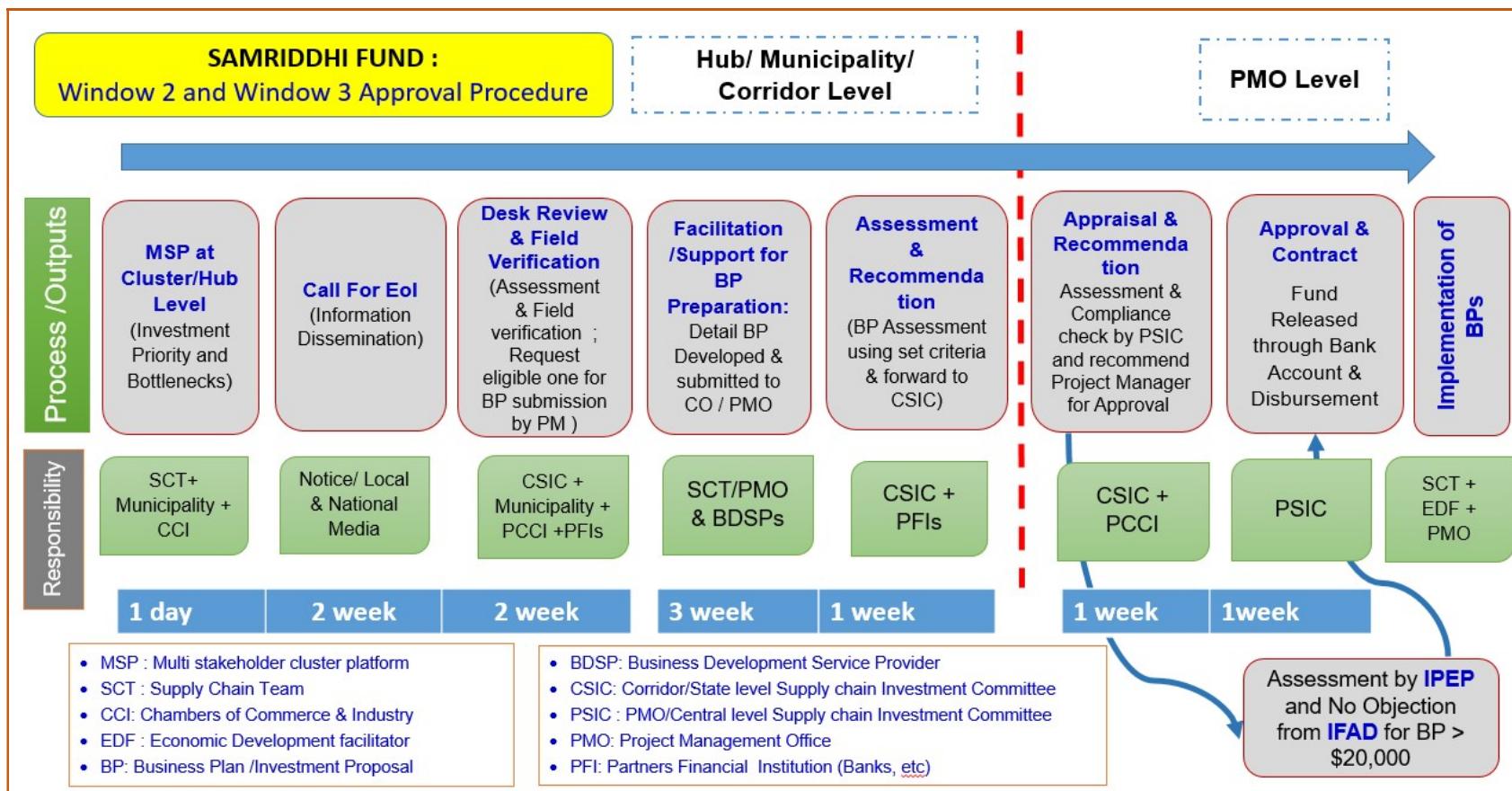
अनुसूची- ३,
 (निर्देशन ११ को उपदफा ण सँग सम्बन्धित)
 अनुदान स्वीकृति प्रक्रिया विण्डो एक र सेवा प्रदायक विण्डोका लागि

अनुसूची- ४

(निर्देशन ११ को उपदफा थ सँग सम्बन्धित)

अनुदान स्वीकृति प्रक्रिया विण्डो दुई र विण्डो तीनका लागि

अनुसुची- ५

(निर्देशन ११ को उपदफा त, निर्देशन १२.४ र १२.९.६ सँग सम्बन्धित)

प्रस्ताव तथा व्यावसायीक योजना मूल्याङ्कन सुचकहरु

क्र.सं.	मूल्याङ्कन मापदण्ड	अंक
१	व्यवसायीक अवधारणा र सिर्जना/नवप्रवर्तनमा स्पष्टता* (सम्बद्ध जोखिम तह सहितको "फर्स्ट मुभर" पहल**)।	२०
२	बहुसरोकारवाला मञ्च सम्वादको माध्यमबाट सिफारिस गरिएका आपूर्ति श्रृंखलाका महत्वपूण अवरोधहस्ताई सम्बोधन गर्नसक्ने लगानी प्रस्ताव	१५
३	जोडिएका सम्भावित जोखिमको स्तर र दिगोपना (अनुकरणीय, समर्थ र थप निजी लगानी र वित्तीय संस्थाको लगानीमा नयाँ प्रवेश गर्न चाहनेहस्ताई उत्प्रेरित गर्ने)	१०
४	घरधुरीहरुको आयमा प्रत्यक्ष परिवर्तन ल्याउने प्राविधिक दृष्टिकोण/सम्भाव्यता	१०
५	व्यवसायको व्यवहारिकता /दिगोपना (माग र आपूर्ति, बजार, उत्पादन योजना, गुणस्तर नियन्त्रण र बजार सम्पर्कको यथार्थ विश्लेषण) आन्तरिक प्रतिफल दर, लागत लाभ विश्लेषणका आधारमा गणना गरिएको आर्थिक अनुपातको विश्वसनीयता	१५
६	लगानीको सहीरूपमा व्यवस्थापन र कार्यान्वयन गर्नका लागि प्रस्तावकसँग पर्याप्त प्राविधिक विज्ञता, व्यवसायीक सीप र व्यवस्थापन क्षमता (संगठन, जनशक्ति, प्रविधि र वित्तीय व्यवस्था) भएको, आवेदकहस्ताई लगानी र चालु पूँजीका लागि पर्याप्त कोषको पहुँच भएको प्रमाण (आफ्नो पूँजी वा वित्तीय संस्थाबाट त्रृण)	१५
७	सामाजिक लाभ र समावेशिता लाभग्राही घरधुरी संख्या, प्रति लाभग्राही अनुदानको औसत मूल्य वर्षको अवधिमा संलग्न घरधुरीहरुले प्राप्त गर्ने कूल लाभ	१५
अधिकतम अंक		१००

*सिर्जना/नवप्रवर्तन भन्नाले स्थानीय क्षेत्रमा पहिलो पटक कार्यान्वयन गरिएका कारण लगानीको उच्च जोखिम रहेको लगानीको अंश सम्झनुपर्छ ।

** फर्स्ट मुभर भन्नाले सिर्जना/नवप्रवर्तन सहितको उचित उच्च जोखिम भएको उच्चमशीलता सम्झनुपर्छ ।

उदाहरणका लागि क) उत्पादन सामग्री, प्रविधि, प्राविधिक तथा व्यवसाय सेवा आदिको आपूर्ति गर्ने नयाँ बजार खण्डमा प्रवेश, ख) उत्पादन बृद्धि, लागत न्यूनीकरण, बाली संकलनपछिको क्षति न्यूनीकरण, संकलन, भण्डारण, ढुवानी तथा वितरण सुविधाका लागि नयाँ प्रविधि र व्यवसायीक ढाँचाको शुरुवात ।

मूल्याङ्कन समितिका प्रत्येक सदस्यले पहिले छुडाछुडै रूपमा अंक प्रदान गर्नेछन् र तत्पश्चात हरेक सदस्यले प्रदान गरेको अंकलाई समेटेर संयुक्त अंक तालिका तयार गरिनेछ । मूल्याङ्कन प्रक्रियाबाट उत्तिर्ण हुनका लागि आवेदकले प्रत्येक मापदण्डमा न्यूनतम ४० प्रतिशत सहित कूल अंकमा न्यूनतम ६० प्रतिशत अंक हासिल गरेको हुनुपर्नेछ । हरेक Window, आपूर्ति श्रृंखला वा क्लस्टरका लागि छुट्याइएको संख्याभन्दा बढी संख्यामा आवेदकहरु उत्तीर्ण भएमा अधिकतम अंक हासिल गर्ने आवेदकलाई अनुदानका लागि छनौट गरिनेछ । एकभन्दा बढी आवेदकहरुले समान अंक प्राप्त गरेमा पूर्ण प्रस्ताव पहिलो दर्ता भएको समावेशीताको शीर्षकमा बढी अंक प्राप्त गर्ने प्रस्तावकलाई अनुदानको लागि योग्य मानिनेछ ।

अनुमानित रु. बीस लाख वा सो भन्दा बढीको अनुदान रकम भएको व्यवसाय योजना आयोजना व्यवस्थापकले गठन गरेको स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्तासमक्ष पेश गरिनेछ । सान्दर्भिक विषयवस्तु विज्ञहस्ताले स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्तालाई सहजीकरण गर्नेछन् । स्वतन्त्र मूल्याङ्कनकर्ताले आयोजनाले तयार गरेको क्षेत्रगत मूल्याङ्कन मापदण्डका आधारमा प्रस्तावहरुको मूल्याङ्कन गरी स्वीकृति/अस्वीकृतिका लागि मूल्याङ्कन प्रतिवेदन आयोजना लगानी समिति समक्ष पेश गर्नेछ ।

अनुसुची- ६
(निर्देशन ११ सँग सम्बन्धित)
अनुदान स्वीकृती प्रक्रिया अनुसारको समय सीमा र जिम्मेवारी

क्रियाकलापहरु	जिम्मेवारी	समयरेखा
MSP को आयोजना	<ul style="list-style-type: none"> करिडोर / PMO तहको आपूर्ति श्रृंखला टोलीको सहयोगमा सम्बन्धित आपूर्ति श्रृंखला टोली 	<ul style="list-style-type: none"> सबै क्लस्टरहरुमा MSP सम्पन्न गर्न अधिकतम एक महिना
क्लस्टर कार्ययोजना तयारी	<ul style="list-style-type: none"> आयोजा SC टोलीको सहजीकरणमा MSP 	<ul style="list-style-type: none"> MSP प्रक्रियाको क्रममा
आवेदन / EOI सूचना जारी गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> PMO को सहयोगमा SCT / खरिद टोली सञ्चारमाध्यम, अखबारर विभिन्न बैठक/अन्तरकिया र व्यवसाय सञ्जालको माध्यमबाट सार्वजनिक सूचना 	<ul style="list-style-type: none"> MSP पश्चात आवश्यकता बमोजिम (यसलाई खुला पनि राख्न सकिने (MSP को एक हप्ता पछि)
EoI प्राप्त गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> W1 र W_SP का लागि हब/क्लस्टर र करिडोर कार्यालय W2 र W3 का लागि करिडोर/PMO 	<ul style="list-style-type: none"> सूचना प्रकाशित भएको एक महिनापछि
कागजात परीक्षण र EOI / आवेदनहरुको छोटोसूची	<ul style="list-style-type: none"> W1& W SP को आवेदनका लागि HSIC W2& W 3 को EOI लागि CSIC दुवै समूलताई SC टोलीले आवश्यक सहयोग गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्राप्त भएको एक हप्ता पछि
स्थलगत निरीक्षण *	<ul style="list-style-type: none"> W1& W SP को आवेदनका लागि HSIC W2 & W 3 को EOI आवेदनका लागि CSIC दुवै टोलीले स्थानीय निकाय(वडा/पालिका) का प्रतिनिधिलाई समावेश गर्नेछन र यस कार्यका लागि SC टोलीले सहयोग गर्नेछ । 	<ul style="list-style-type: none"> EoI को छोटोसूची तयार भएको एक हप्ता पछि
W2 र W 3 का आवेदकहरुलाई विस्तृत व्यवसायीक योजना पेश गर्ने अनुरोध	<ul style="list-style-type: none"> HSIC/CSIC को सिफारिस प्राप्त भएपछि PM ले 	<ul style="list-style-type: none"> स्थलगत निरीक्षण सम्पन्न भए लगत्तै
प्रस्ताव तयार गर्नका लागि प्राविधिक सहयोग	<ul style="list-style-type: none"> व्यवसाय विकास सहजकर्ताले प्रस्ताव तयार गर्ने र आवश्यकता अनुसार प्रस्ताव तयार गर्नका लागि निजी व्यवसाय विकास सेवा प्रदायकहरु (BDSPs)सँग सम्पर्क स्थापित गर्नका लागि सहजीकरण गर्ने 	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्ताव आव्हान भए लगत्तै
विस्तृत लगानी प्रस्ताव प्राप्त गर्ने	<ul style="list-style-type: none"> W2 र W3 का लागि Corridor / PMO 	<ul style="list-style-type: none"> प्रस्ताव आव्हान भएको एक महिना पछि
प्रारम्भिक मूल्याङ्कन र सिफारिस	<ul style="list-style-type: none"> W1 र W_SP का लागि: HSIC ले पहिलो परीक्षण गरी स्वीकृतिका लागि PSIC समक्ष सिफारिस गर्ने । W2 र W3 का लागि : CSIC ले पहिलो परीक्षण गरी स्वीकृतिका लागि PSIC समक्ष सिफारिस गर्ने । W 3 =/> \$20,000: स्वतन्त्र व्यवसायीक मूल्याङ्कनकर्ता समूह/विज्ञको राय र IFAD को सहभागी 	<ul style="list-style-type: none"> विस्तृत प्रस्ताव प्राप्त भएको तीन हप्ता पछि
मूल्याङ्कन, मापदण्ड परीक्षण र सिफारिस	<ul style="list-style-type: none"> W1 र W_SP का लागि CSIC W2 र W3 का लागि PSIC 	<ul style="list-style-type: none"> विस्तृत प्रस्ताव प्राप्त भएको एक हप्ता पछि
स्वीकृति, करार सम्झौता र कोष भुक्तानी	<ul style="list-style-type: none"> सबै विण्डोहरुका लागि PM/PMO 	<ul style="list-style-type: none">

* कागजात परीक्षण, स्थलगत निरीक्षण वा मूल्याङ्कनको चरणमा यदि प्रस्तावित लगानी प्राविधिक, वित्तीय, व्यवसायीक वा व्यवस्थापकीय दृष्टिले सम्भाव्य नदेखिएमा PMO ले तत्काल आवेदकलाई प्रस्तावित लगानी अस्वीकृत भएको सूचित गर्नेछ ।

अनसुचि ७

(निर्देशन १२.२ सँग सम्बन्धित)

आशयपत्रको नमुना

१. व्यवसायीक अवधारणा	
देहायका विषयमा आधारित रही व्यवसायीक अवधारणा उल्लेख गर्नुहोस (बढीमा आधा पानामा):	
<ul style="list-style-type: none"> - व्यवसायीक लाभ र व्यवहारिकताको दृष्टिले व्यवसायीक अवसर के छन् ? - आपूर्ति श्रृंखलाकोसो क्षेत्रमा लगानीको सान्दर्भिकता के हों? - यस लगानीका लागि तपाईंको प्रस्ताव किन सम्बन्ध उपयुक्त हो ? 	
२. लगानीको सामान्य जानकारी	
लगानीको नाम:	
लगानीको समयावधि:	देखि सम्म
अनुमानित कूल बजेट (ने.र.)	
लगानीका प्रमुख उद्देश्यहरू:	
लगानी अन्तर्गतका प्रमुख क्रियाकलापहरू:	
३. व्यवसायीक संस्थाको सामान्य जानकारी	
संस्थाको नाम	
पत्राचारको ठेगाना	
उद्योगको पत्राचारको ठेगाना (यदि भएमा)	
कार्यालयको फोन नं.	
संस्थाको प्रमुखको नाम	
सम्पर्क व्यक्तिको नाम	
सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल नं.	
इमेल	
वेबसाइट (यदि भएमा)	
दर्ता सम्बन्धी जानकारी	
स्थापना मिति :	दर्ता मिति :
दर्ता भएको कार्यालय र स्थान:	दर्ता नं.:
कर कार्यालयमा प्यान/भ्याट दर्ता भए नभएको	☐ छ ☒ छैन
प्यान/भ्याट दर्ता नं.:	मिति:
४. संस्थाको प्रोफाइल	
संस्थाको लक्ष्य सहित यसको संक्षिप्त वर्णण	
५. पहिचान भएका आपूर्ति श्रृंखलामा संलग्नताको वर्तमान अवस्था	
<ul style="list-style-type: none"> क) वितग २ वर्षको कारोबार (वस्तु वा सेवा/बहु वस्तु वा सेवाको हकमा वस्तु वा सेवा अनुसार) ख) पहिचान भएका वस्तु वा सेवा/उत्पादन सामग्रीको ग्राहक वा आपूर्तिकर्ताहरूसँग गरेको अधिल्लो वर्षको कारोबार तथा जिल्ला (ग) आगामी वर्षका लागि सेवा/उत्पादन सामग्रीको अनुमानित खरिद आवश्यकताको परिमाण । मूल्य र स्थानको आधारमा वर्णन गर्ने । (जस्तै, कृषकलाई, स्थानीय संकलन केन्द्र वा उद्योगलाई) 	
६. व्यवसायीक क्रियाकलापहरू	
EOI सूचनामा उल्लेखित महत्वपूर्ण लगानीका क्षेत्रमा यस लगानी अन्तर्गत सञ्चालन गरिने क्रियाकलापहरूको संक्षिप्त विवरण	
७. लगानीको प्राविधिक र व्यवसायीक सम्भाव्यता	
वजार, मूल्य अभिवृद्धि, परिमाण, मुनाफा आदिको आधारमा लगानीको प्राविधिक र व्यवसायीक सम्भाव्यता	
८. लगानीको कार्यान्वयन गर्ने प्राविधिक र व्यवसायीक क्षमता	
सम्बृद्धिसँगको सहलगानीमा लगानीको क्रियाकलापहरू सञ्चालन गर्न संस्थाको प्राविधिक र व्यवसायीक क्षमता	
९. सम्बृद्धिका लक्षित क्षेत्र र सेवाग्राहीमा पर्ने अपेक्षित प्रभाव	
आयोजनाले समेट्ने क्षेत्र, आपूर्तिकर्ताको प्रकार अनुसार लाभग्राही/घरधुरीहरूको संख्या, रोजगारी सिर्जनाको संख्या, घरधुरीको	

आयमा बृद्धि हुने सम्भावना, अन्य प्रभाव (कुनै भएमा)	
१०. लगानीको अनुमानित सञ्चालन खर्च र आय	
लगानीको प्रत्येक क्रियाकलापमा हुने खर्चको (ने.रु.मा) विश्लेषण उल्लेख गर्ने र प्रस्तावित स्रोतको ढाँचा समेतको विश्लेषण गर्ने	
११. कार्यान्वयन तालिका	
प्रस्तावित क्रियाकलापहरुको कार्यान्वयन तालिका प्रस्तुत गर्ने	
१२. संलग्न कागजातहरु	
माथिका विवरणहरुलाई समर्थन गर्ने कागजातहरु भएमा संलग्न गर्ने । जस्तै, दर्ता प्रमाणपत्र, पछिल्लो आ.व.को करचुक्ता प्रमाणपत्र र माथि उल्लेखित विवरणहरुलाई समर्थन गर्ने अन्य कागजातहरु ।	
१३. घोषणा	
<p>म यो प्रमाणित गर्दछु कि मेरो ज्ञान र क्षमताले भ्याएसम्म यस प्रस्तावमा उल्लेखित सम्पूर्ण विषयवस्तु र संलग्न कागजातहरु ठिक साँचो हो । यदि उल्लेख गरिएका विवरण र पेश भएका कागजातहरु भुठो ठहरिएमा र प्रस्ताव अस्वीकृत विवरण भएमा सोका लागि म पूर्णरूपमा जवाफदेही हुनेछ ।</p> <p>प्रस्ताव EoI भएमा पूर्ण र विस्तृत व्यवसायीक योजना सहित देहायका कागजातहरु पेशगर्नुपर्ने हुन्छ । देहायका कागजातहरुमध्ये उपलब्ध गराउन सकिने कागजातमा चिन्ह लगाउनुहोस् र उपलब्ध गराउन नसकिने कागजातका सम्बन्धमा उपयुक्त स्पष्टिकरण दिनुहोस् ।</p> <ul style="list-style-type: none"> ● कम्पनी दर्ताको प्रमाणपत्र ● स्थायी लेखा नं. / मू.अ.क. दर्ता प्रमाणपत्र ● अधिल्लो आ.व.को करचुक्ता प्रमाणपत्र ● विगत दुई वर्षको लेखापरीक्षण प्रतिवेदन ● स्थिर सम्पत्ति खरिदका लागि दुईवटा कोटेशन ● कोषको स्रोत प्रमाणित गर्ने कागजात वा बैंकको पत्र ● कच्चा पदार्थ उपलब्ध गराउने सम्बन्धमा कृपक समूह वा सहकारीसँग भएको करार सम्झौता/सहमतिपत्र ● वस्तु विक्री वा निर्यात गर्ने भएमा खरिदकर्ताहरुसँग भएको करार सम्झौता/सहमतिपत्र ● पालिकाका इन्जिनियरद्वारा प्रमाणित प्याक्ट्री डिजायन, लेआउट र लागत इष्टिमेट ● समान क्रियाकलापका लागि अन्य दाताहरुबाट सहयोग प्राप्त नगरेको स्वघोषणापत्र ● क्रियाकलापहरुको कोशेहुगा/माइलस्टोनहरु 	
आधिकारिक प्रतिनिधिको हस्ताक्षर: मिति:	
नाम: पद:	
संस्थाको छाप	

अनुसुची- ८

(निर्देशन १२.२ सँग सम्बन्धित)

समूह/सहकारीहरुले तरकारी आपूर्ति श्रृंखलामा लगानीका लागि पेश गर्ने प्रस्तावको नमुना ढाँचा

आधारभूत विवरण:

समूह/सहकारीको नाम	
ठेगाना	
टोलको नाम	
पालिकाको नाम	
जिल्ला	
वैधानिक स्थिति	

समूह/सहकारी गठन मिति:

समूह/सहकारीको क्षेत्र अन्तर्गत पर्ने घरधुरी संख्या:

जम्मा	जनजाति	दलित	मुस्लिम	आप्रवासी घरधुरीहरु	घरमूली महिला भएको	अन्य

समूहको बनावट

जम्मा	जनजाति	दलित	मुस्लिम	आप्रवासी घरधुरीहरु	घरमूली महिला भएको	अन्य

पदाधिकारीहरु:

अध्यक्ष: (महिला/पुरुष); (दलित/जनजाति/मुस्लिम/अन्य); (साक्षर: छ/छैन)

सचिव: (महिला/पुरुष); (दलित/जनजाति/मुस्लिम/अन्य); (साक्षर: छ/छैन)

कोषाध्यक्ष: (महिला/पुरुष); (दलित/जनजाति/मुस्लिम/अन्य); (साक्षर: छ/छैन)

के पदाधिकारीहरु नातेदार पर्दछन्: पर्दछन्/पदैनन्

पर्ने भएमा विस्तृतमा उल्लेख गर्नुहोस्य

के समूह वचत तथा ऋण सम्बन्धी कार्यमा संलग्न छ? छ/छैन

यदि भएमा वचत दर: प्रतिमहिना समूहको कूल वचत

अन्य समूहको पनि सदस्य भएका सदस्यहरुको संख्या:

सहकारीको सदस्य भएका सदस्यहरुको संख्या कति छ?

बाटोको पहुँच:

मुख्य रोड करिङ्गो देखिको दूरी: कि.मी.

जसमध्ये, भित्र बाटो: ads: कि.मी.

कृषि सङ्क: कि.मी.

पैदल बाटो: कि.मी.

हालको बेमौसमी तरकारी खेतीको विवरण

तरकारीको नाम	सिंचाईको सुविधा भएको (रोपनी)	उत्पादन केजी/रोपनी	कृषक संख्या	सिंचाईको सुविधा नभएको (रोपनी)	उत्पादन केजी/रोपनी	कृषक संख्या
फूलगोभी						
बन्दागोभी						
टमाटर						
खसानी						

सिंचाईको स्रोत:

उत्पादन सामग्री र सेवाहरुको वर्तमान स्रोत:

बीउ: ; मलखाद:

कीटनाशक विषादी :; मेशिन औजार (जस्तै, टिलर, स्प्रेयर आदि)
 लगानी पूँजी (ऋण): ; प्राविधिक ज्ञान:

अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्):

वर्तमान बजार पहुँच:

स्थानीय बजार (स्थान) ; खेती गरेको स्थानमाने खरिद गर्नेहरु (विस्तारमा):

बाहिरका व्यापारीलाई आपूर्ति (विस्तारमा) :

गत वर्ष विक्री गरेको अनुमानित परिमाण:

वस्तु						
परिमाण						
मूल्य						
विक्री गर्ने कूल किसानको संख्या						

अन्य कार्यक्रमहरुको सहयोग:

विस्तारका लागि अवरोधहरु.....

विस्तारका लागि अवसरहरु:

लगानी प्रस्ताव

लगानीको विषय:

विषय	कूल रकम (रु.)	समूहको योगदान (रु.)	अनुदान माग (रु.)	ऋण (रु.)	ऋणको स्रोत

प्रस्तावित OSV खेतीको विस्तृत विवरण

तरकारीको नाम	सिंचाई सुविधा भएको (रोपनी)	अपेक्षित उत्पादन के.सी.	प्रस्तावित लगानी रु.	कृषक संख्या	अपेक्षित उत्पादन के.सी.	प्रस्तावित लगानी रु.	कृषक संख्या	अपेक्षित उत्पादन के.सी.
फूलगोभी								
बन्दगोभी								
टमाटर								
खुर्सानी								

प्रस्तावित कोष प्रवाह:

वर्ष १: रु. वर्ष २: रु. वर्ष ३: रु.

उत्पादन सामग्री र सेवाको प्रस्तावित स्रोत

बीउ: ; मलखाद:

कीटनाशक विषादी :; मेशिन औजार (जस्तै, टिलर, स्प्रेयर आदि)

लगानी पूँजी (ऋण): ; प्राविधिक ज्ञान:

अन्य (उल्लेख गर्नुहोस्):

प्रस्तावित बजार पहुँच:

स्थानीय बजार (स्थान) ; खेती गरेको स्थानमाने खरिद गर्नेहरु (विस्तारमा):

बाहिरका व्यापारीलाई आपूर्ति (विस्तारमा) :

समूहको आधिकारिक प्रतिनिधिको नाम: पद:

पदाधिकारीहरुको दस्तखत:

अध्यक्ष

सचिव

कोषाध्यक्ष

अनुसूची १: समूहका सदस्यहरुको सूची

अनुसुची- ९
 (निर्देशन १२.५ सँग सम्बन्धित)
फिल्ड अनुगमनका लागि अनुगमन प्रतिवेदनको खाका

सामान्य जानकारी:

समूह/सहकारीको नाम	
ठेगाना	
टोलको नाम	
पालिकाको नाम	
जिल्ला	
वैधानिक स्थिति	
आपूर्ति श्रृंखला	

स्थलगत निरीक्षण टोलीले यकिन गर्नुपर्ने बुँदाहरु

विवरण	देखिएको वस्तुस्थिति	कैफियत
समूह दर्ता भएको (प्रमाणपत्र भएको)	छ/छैन	
समूहको बैंक खाता भएको	छ/छैन	
समूहको विवरण ठीक भएको	छ/छैन	
प्रस्ताव प्राथमिकतामा परेका SC अवरोधहरुसँग सम्बन्धित भएको	छ/छैन	
खरिदकर्ताहरुसँगको आवद्धता प्रस्तावमा भएको	छ/छैन	
समूहसँग सहलगानीका लागि कोष/ऋण सम्झौता भएको	छ/छैन	
सामाजिक समावेशीकरण मापदण्ड (प्रभाव) पूरा गरेका	छ/छैन	
प्राविधिकरूपमा व्यवहारिक	छ/छैन	
व्यापारिकरूपमा सम्भाव्य	छ/छैन	
व्यवस्थापन तथा वित्तीय क्षमता	छ/छैन	
लाभग्राहीहरुमा प्रभाव	छ/छैन	
स्तरोन्नतिको सम्भावना	छ/छैन	
सिफारिस गरिएको	छ/छैन	

स्थलगत निरीक्षण टोलीका सदस्यहरुको दस्तखतः

नाम					
पद					
दस्तखत					

अनुसुची- १०
 (निर्देशन १२.२, १२.६ र १२.८ सँग सम्बन्धित)
व्यवसायीक योजनाको नमुना

१. सामान्य जानकारी (उपपरियोजना)	
उपपरियोजनाको नाम:	
उपपरियोजनाको अवधि:	देखि सम्म
अनुमानित कूल बजेट (ने.र.)	
२. सामान्य जानकारी (आवेदक संस्था)	
आवेदक संस्थाको नाम	
पत्राचारको ठेगाना	
उद्योगको पत्राचारको ठेगाना (यदि भएमा)	
कार्यालयको फोन नं.	
संस्थाको प्रमुखको नाम	
सम्पर्क व्यक्तिको नाम	
सम्पर्क व्यक्तिको मोबाइल नं.	
इमेल	
वेबसाइट (यदि भएमा)	
३. संस्थाको प्रोफाइल	
देहायका बुद्धिमत्ता केन्द्रित रही संस्थाको संक्षिप्त विवरण (प्रोफाइल) उल्लेख गर्ने:	
<ul style="list-style-type: none"> • संस्थाको संक्षिप्त इतिहास • सँगठन ढाँचा • विद्यमान पूर्वाधार, सुविधा, उपकरण आदि Human resources • उत्पादन र सेवाहरू, लक्षित बजार, बजार हिस्सा, प्रतिस्पर्धीहरू • विगतका अनुभव • विगत ३ वर्षको वार्षिक कारोबार र औसत नाफा • कम्पनीको अनुमानित सम्पत्तिको • सबल पक्ष र प्रमुख क्षमता 	
४. वस्तुस्थिति विश्लेषण	
प्रस्तावित मूल्य श्रृंखलाको देहायका शीर्षकको आधारमा वर्णन गर्ने:	
<ul style="list-style-type: none"> • उत्पादन र सेवाहरूको स्पेशिफिकेशन, • उत्पादनको गुणस्तर, गुणस्तर सुधारको सम्भावना र मूल्य अभिवृद्धि • बजार विश्लेषण - माग र आपूर्ति स्थिति, बजार प्रवृत्ति, बजार विस्तारको सम्भावना • स्तरोन्तरीकरण र बजार विस्तारको सम्भावना • प्रस्तावित मूल्य श्रृंखलामा अवसर र अवरोधहरू • अवसर र अवरोधहरूलाई सम्बोधन गर्नका लागि प्रस्ताव गरिएका उपायहरू 	
५. प्रस्तावित आपूर्ति श्रृंखलामा संस्थाको संलग्नताको वर्तमान अवस्था	
<p>क. प्रस्तावित मूल्य श्रृंखला अन्तर्गत पर्ने व्यवसायमा किति वर्षदेखि संलग्न रहेको हो सो उल्लेख गर्ने । देहायका क्रियाकलापहरूमा संस्थाको संलग्नता उल्लेख गर्ने (सान्दर्भिक भएमा)</p> <ul style="list-style-type: none"> • उत्पादन: स्थानहरू, खेतीको क्षेत्रफल, वार्षिक उत्पादन, उत्पादन लागत, उत्पादन प्रक्रिया आदि • संकलन / भण्डारण: स्थानहरू, वार्षिक कारोबार, संकलन प्रक्रिया, भण्डारण सुविधा, सञ्चालन लागत, भण्डारण क्षमता र क्षमता उपयोग • प्रशोधन: स्थानहरू, उपयोग गरिएको प्रविधि, प्रशोधन सुविधाहरू, औजार र उपकरण, उपयोग गरिएका सामग्री, 	

प्रशोधन प्रक्रिया, प्रशोधन लागत, अन्तिम वस्तुहरु, प्रशोधन र उत्पादन गरिएको परिमाण, अन्तिम वस्तुमा भएको मूल्य अभिवृद्धि	
• बजारीकरण: लक्षित बजार, बजारीकरण प्रणाली, दुवानीका साधन, बजारीकरण लागत आदि	
• अन्य क्रियाकलापहरु (भएमा)	

ख. विगत ३ वर्षमा व्यापार गरेको वस्तुको परिमाण (एकभन्दा बढी वस्तु भएमा वस्तुअनुसारको)

वस्तु	वर्ष १ (वि.सं.) के.जी/टन	वर्ष २ (वि.सं.) के.जी/टन	वर्ष ३ (वि.सं.) के.जी/टन

ग. विगत ३ वर्षको कारोबार (रूपैयामा)

वस्तु	वर्ष १ (वि.सं.) रु.	वर्ष २ (वि.सं.) रु.	वर्ष ३ (वि.सं.) रु.

घ. जिल्ला र आपूर्तिकर्ताहरुको आधारमा पहिचान भएका वस्तुहरुमा संस्थाको संलग्नता (व्यापारीहरु, थोक विक्रेताहरु, विचैलियाहरु, सहकारीहरु, उत्पादक समूहहरु)। गत वर्षको कारोबार:

वस्तु	परिमाण के.जी/टन	भक्तानी गरिएको औसत मूल्य (प्रति केजी)		को बाट खरिद गरिएको हो (जिल्ला/आपूर्तिकर्ता)
		खरिद मूल्य (प्रति के.जी.)	खरिद गरिएको स्थान (कृषकको खेतबारीमा, स्थानीय संकलन केन्द्रमा, फ्याक्ट्री गेटमा आदि)	

ड. पहिचान गरिएका वस्तुहरुको गत वर्षको विक्री विवरण

वस्तु	परिमाण के.जी/टन)	औसत विक्री मूल्य (प्रति केजी)	वस्तु विवरण (कच्चा, अर्धप्रशोधित, प्रशोधित/मूल्य अभिवृद्धि भएको)	बजारको विवरण

नोट: यदि यसअधि तै उत्पादक समूह/सहकारी/व्यापारीहरुसँग आवद्ध भएको भए सो उल्लेख गर्ने। उपलब्ध भएसम्म यस्तो करारको आवश्यक कागजातहरु समेत संलग्न गर्ने।

६. प्रस्तावित उपपरियोजनाको विवरण

क. देहायका पक्षमा प्रस्तावित उपपरियोजनाको वर्णन गर्ने:

- वस्तु र सेवाको प्राविधिक विवरण (स्पेशिफिकेशन)
- उत्पादन/प्रशोधन तथा बजारीकरण प्रक्रियाको विवरण
- उपयोग गरिएको प्रविधि
- आवश्यक पूर्वाधार सुविधा (विद्यमान वा कसरी प्राप्त गर्ने) र तिनको स्पेशिफिकेशन
- आवश्यक उपकरण र मेशिन (विद्यमान वा कसरी प्राप्त गर्ने) र तिनको स्पेशिफिकेशन
- जडित क्षमता र सोको उपयोग
- आवश्यक पदार्थहरु (परिमाण र गुणस्तर, तथा कसरी प्राप्त गर्ने)
- आवश्यक जनशक्ति (संख्या र सीप, तथा कसरी प्राप्त गर्ने)
- गुणस्तर नियन्त्रण संयन्त्र
- निरन्तर सुधार र मूल्य अभिवृद्धिका लागि योजना

- अन्य, यदि भएमा
- ख. आगामी वर्षहरूमा परियोजना संचालन भएका जिल्लाहरुबाट वस्तुहरुको अनुमानित आवश्यकता (एकभन्दा बढी वस्तुको हकमा वस्तु अनुसारको)

वर्ष १ (.....)

वस्तु	परिमाण	आवश्यक गुणस्तर/स्पेशिफिकेशन	भक्तानी गर्न चाहेको औसत मूल्य प्रति के.जी (रु.)		कोसँग बाट खरिद गरिने हो उल्लेख गर्ने (जिल्ला/पालिका/वडा नं./समूह वा सहकारीको नाम)
			मूल्य प्रति के.जी (रु.)	खरिद गरिने स्थान (कृषकको खेतबारीमा, स्थानीय संकलन केन्द्रमा, फ्याक्ट्री गेट)	

वर्ष २ (.....)

वस्तु	परिमाण	आवश्यक गुणस्तर/स्पेशिफिकेशन	भक्तानी गर्न चाहेको औसत मूल्य प्रति के.जी (रु.)		कोसँग बाट खरिद गरिने हो उल्लेख गर्ने (जिल्ला/पालिका/वडा नं./समूह वा सहकारीको नाम)
			मूल्य प्रति के.जी (रु.)	खरिद गरिने स्थान (कृषकको खेतबारीमा, स्थानीय संकलन केन्द्रमा, फ्याक्ट्री गेट)	

वर्ष ३ (.....)

वस्तु	परिमाण	आवश्यक गुणस्तर/स्पेशिफिकेशन	भक्तानी गर्न चाहेको औसत मूल्य प्रति के.जी (रु.)		कोसँग बाट खरिद गरिने हो उल्लेख गर्ने (जिल्ला/पालिका/वडा नं./समूह वा सहकारीको नाम)
			मूल्य प्रति के.जी (रु.)	खरिद गरिने स्थान (कृषकको खेतबारीमा, स्थानीय संकलन केन्द्रमा, फ्याक्ट्री गेट)	

ग. आगामी तीन वर्षको विक्री पूर्वानुमान

वर्ष १ (.....)

वस्तु	परिमाण (के.जी/टन)	विक्री मूल्य (प्रति के.जी)	वस्तु विवरण (कच्चा, अर्धप्रशोधित, प्रशोधित/मूल्य अभिबृद्धि भएको)	बजार विवरण

वर्ष २ (.....)

वस्तु	परिमाण	विक्री मूल्य	वस्तु विवरण (कच्चा,	बजार विवरण

	(के. जी / टन)	(प्रति के. जी)	अर्धप्रशोधित, प्रशोधित / मूल्य अभिवृद्धि भएको)	

वर्ष ३ (.....)

वस्तु	परिमाण (के. जी / टन)	विक्री मूल्य (प्रति के. जी)	वस्तु विवरण (कच्चा, अर्धप्रशोधित, प्रशोधित / मूल्य अभिवृद्धि भएको)	बजार विवरण

७. प्रस्तावित उपपरियोजनाको प्राविधिक व्यवहारिकता

देहायका विषयलाई सम्बोधन हुने गरी प्रस्तावित उपपरियोजना प्राविधिक रूपमा कसरी व्यवहारिक छ भन्ने जानकारी र विवरण उपलब्ध गराउने:

- समस्याहर सम्बोधन गर्न र उद्देश्य हासिल गर्नका लागि प्राविधिक प्याकेजको सान्दर्भिकता
- भौगोलिक अवस्थिति, वीउवीजनको प्रजाति र प्राकृतिक स्रोतका दृष्टिले प्रविधि (उत्पादन, उत्पादन पश्चात र प्रशोधन आदि)को उपयुक्तता
- छानिएका मूल्य श्रृंखलामा प्राविधिक हस्तक्षेप रणनीति अनुसार यस प्राविधिक हस्तक्षेप मूल्य श्रृंखला विकास र समावेशी व्यवसाय दृष्टिकोणले समावेश भएको सम्बन्धमा
- उपपरियोजनाको प्रकृति अनुसार प्रविधिको पूर्ण जानकारी। खासगरी संरचना, औजार र उपकरण, प्याकेजिङ सामग्री आदिको डिजायन, स्पेसिफिकेशन, क्षमता, प्रतिस्पर्धी मूल्य/लागत अनुमान आदि।
- बाली पात्रो र कार्ययोजना अनुसार प्राविधिक क्रियाकलापको तर्कसँगत क्रम
- प्रस्तावित समयढाँचा भित्र उत्पादन अनुमान, बजार प्रवर्द्धन, आय सिर्जनाको तर्कसँगत विवरण
- अतिरिक्त प्राविधिक सहायता/विज्ञता, र हासिल गर्ने तरीका

८. प्रस्तावित उपपरियोजनाको व्यापारिक सम्भाव्यता

वित्तीय, परिचालन र बजारको दृष्टिकोणका आधारमा प्रस्तावित उपपरियोजना व्यापारिक हिसाबले सम्भाव्य हुनसक्ने विस्तृत विवरण पेश गर्ने,

क. आगामी तीन वर्षका लागि प्रस्तावित उपपरियोजनाको वित्तीय प्रक्षेपण उल्लेख गर्ने:

- लाभ र हानीको प्रक्षेपण
- नगद प्रवाह
- प्रक्षेपित वासलात

ख. देहायका बुँदाहरुमा केन्द्रित रही प्रस्तावित उपपरियोजनाको बजारीकरण रणनीति उल्लेख गर्ने:

- लक्षित बजार- स्थानीय, राष्ट्रिय, अन्तर्राष्ट्रिय, कुनै खास वस्तु वा सेवाका लागि स्थापना भएको सानो बजार (Niche Market) आदि
- बजारीकरणको मिश्रण- उत्पादन, मूल्य, स्थान, प्रवर्द्धन, स्थिति, प्रक्रिया, विक्री पश्चातका क्रियाकलाप
- प्रतिस्पर्धी र प्रतिस्पर्धा रणनीति (मूल्य, गुणस्तर, वस्तु विविधिकरण, स्थान, कुनै खास वस्तु वा सेवाका लागि स्थापना भएको सानो बजार (Niche Market) करारीय सम्भौताहरु र सम्बद्ध सेवाहरु आदि)
- आगामी तीन वर्षका लागि माग र आपूर्तिको प्रक्षेपण र संस्थाको अपेक्षित बजार हिस्सा
- अन्य, कुनै भएमा।

ग. प्रस्तावित उपपरियोजनाको दिगोपनाका लागि दीर्घकालीन दृष्टि: Long term vision for the sustainability of proposed sub-project.

- बजार विस्तारको सम्भाव्यता र बजार प्रवृत्तिको सामना गर्न संस्थाको रणनीति
- लाभदायकता
- सरकारी नीति परिवर्तन भएको अवस्थामा सोको प्रभाव र त्यस्तो परिवर्तनको सामना गर्नका लागि संस्थाको रणनीति
- अन्य, केही

९. प्रस्तावित उपपरियोजना कार्यान्वयनका लागि व्यवस्थापन र वित्तीय क्षमता

देहायका बुँदामा केन्द्रित रही संस्थाको व्यवस्थापन र वित्तीय क्षमता उल्लेख गर्ने: Provide detail description on your

organisation's management and financial capacity, focussing on following points:

- फर्म वा कम्पनीको व्यवस्थापन संरचना, दक्षता तथा अनुभव
 - उपपरियोजनाका लागि मानव तथा भौतिक स्रोत व्यवस्थापन (विद्यमान दक्षता, अनुभव र सहायक व्यवस्था)
 - उपपरियोजना व्यवस्थापन, कार्यान्वयन प्रवन्ध र संस्थागत सहयोग
 - अनुगमन र मूल्याङ्कन संयन्त्र
 - वर्तमान वित्तीय अवस्था (विगत तीन वर्षको कारोबार सहित) र उपपरियोजनामा लगानीका लागि वित्तीय स्रोतको प्रवन्ध
 - उपपरियोजनाको जोखिम पहिचान र जोखिम व्यवस्थापन रणनीति

१०. लक्षित लाभग्राहीहरुमा अपेक्षित प्रभाव

देहायका बुँदाहरुमा केन्द्रित रही परियोजनाका लक्षित लाभग्राहीहरुमा यस उपपरियोजनाले कसरी सकारात्मक प्रभाव पार्दछ, उल्लेख गर्ने:

- समेटिएका घरधुरी संख्या (उत्पादक, प्रशोधनकर्ता, व्यापारी आदि)
 - गरिब, महिला, दलित, जनजाति र अन्य अल्पसंख्यकहरूको समावेशीकरण
 - लाभग्राही घरधुरीहरूलाई अतिरिक्त आय
 - लाभ बाँडफाँड सञ्चनहरू
 - स्तरोन्नतिको सम्भावनाहरू

११. उपपरियोजनाको बजेट र कार्यान्वयन तालिका

क. विस्तृत क्रियाकलापको सूची र बजेट अनुमान नेपाली रूपैयामा उल्लेख गर्ने उपपरियोजनाको क्रियाकलापहरू र बजेट अनुमान

सि.नं.	क्रियाकलापहरु	इकाई लागत	प्रति इकाई लागत	परिमाण	कूल लागत	संस्थाको योगदान	RERP को योगदान
	Total (Rs.)						

ख. वर्षको आधारमा बजेट ब्रेकडाउन

बर्षको आधारमा बजेट विवरण

सि.नं.	क्रियाकलापहरु	कूल लागत	वर्षको आधारमा बजेट विवरण		
			वर्ष १ (.....)	वर्ष २ (.....)	वर्ष ३ (.....)
	जम्मा (रु.)				

ग. उपपरियोजनाको विस्तृत कार्यान्वयन योजना

कार्यान्वयन योजना

सि.नं.	क्रियाकलापहरु	कूल लागत	कार्यान्वयन समयरेखा
	जम्मा (रु.)		

घ. बाली पात्रो (उपयोगी हने भएमा)

बाली पात्रो

सि. नं.	वस्तुहरु	महिनाहरु							
	जम्मा (रु.)								

१२. संलग्न कागजातहरु

माथि उल्लेखित अभिव्यक्ति र विवरणहरूलाई समर्थन गर्ने कागजातहरु संलग्न गर्ने ।

अनिवार्य रूपमा संलग्न गर्नुपर्ने

१. उपपरियोजना कोषबाट खरिद गर्नुपर्ने वस्तु र सेवाहरुको कोटेशन र स्पेसिफिकेशन ।
२. गत तीन वर्षको लेखापरीक्षण भएको वासलात, आय विवरण र नगद प्रवाह विवरण । लेखापरीक्षण भएको लेखा उपलब्ध नभएमा आवेदकले निजको वित्तीय हैसियत परीक्षण गर्न सक्षम हुने आवश्यक सबै कागजातहरु पेश गर्नुपर्नेछ ।

ऐच्छिक (सान्दर्भिक भएमा)

१. उत्पादक समूह, सहकारी, बजार साझेदार, खरीदकर्ताहरुसँग गरिएको करार समझौता

संस्थाको तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने: मिति:

नाम: पद:

संस्थाको छाप

अनुसुचि ११
 (निर्देशन ११ को उपदफा थ सँग सम्बन्धित)
व्यवसायीक योजना पुनरअवलोकनका लागि खाका

आवेदक संस्था	
ठेगाना	
पालिका	
आपूर्ति शृंखला	
प्रस्तावित SC कार्यहरू	

क. स्थलगत निरीक्षणका क्रममा मूल्याङ्कन (CSIC टोलीबाट):

चेकलिष्ट	तलको बक्समा चिन्ह लगाउने
प्रस्तावित सहलगानी हस्तक्षेप रणनीति, क्रम प्राथमिकता र कार्ययोजनासँग आवद्ध रहेको तथा SC अवरोधहरूलाई सम्बोधन गरी अवसरहरुको लाभ लिनसक्ने भएको	
प्रस्तावित सहलगानी प्राविधिक र व्यापारिकरूपले व्यवहारिक/सम्भाव्य रहेको	
प्रस्तावित सहलगानी कार्यान्वयनका लागि अनुदान आवेदक इकाईसँग सम्बन्धित कृषिव्यवसायको अनुभव लगायत व्यवस्थापन क्षमता भएको	
प्रस्तावित लगानी कार्यान्वयनका लागि अनुदान आवेदक इकाईसँग वित्तीय क्षमता रहेको (लेखापरीक्षण गरिएको वित्तीय विवरणमा सीमित नरही, विक्री विवरण, बैंक स्टेटमेन्ट जस्ता कागजातहरूलाई पनि नाफामूलक व्यवसायीक रेकर्डको प्रमाणको रूपमा स्वीकार गरिनेछ)	
प्रस्तावित सहलगानी अनुकरण गर्न योग्य सिर्जना/नवप्रवर्तनको रूपमा रहेको र स्तरोन्नति र समावेशीकरणका लागि पर्याप्त सम्भावना रहेका	
परियोजनाको उद्देश्य अनुरूप यस लगानीले दिगो प्रभाव र विकास गर्नसक्ने सम्भावना भएको	
व्यवसायीक योजनाको तयारीमा जान सिफारिस	अस्वीकार

व्यवसायीक योजनाको मूल्याङ्कन

प्राविधिक व्यवहारिकता/सम्भाव्यताको मूल्याङ्कन

व्यापारिक व्यवहारिकता/सम्भाव्यताको मूल्याङ्कन

वित्तीय व्यवहारिकता/सम्भाव्यताको मूल्याङ्कन

आन्तरिक प्रतिफल दर	<input type="text"/>
लगानीको प्रतिफल	<input type="text"/>
लगानी फिर्ता अवधि	<input type="text"/>
पारविन्दु	<input type="text"/>

(लगानी विश्लेषण संलग्न गर्नुपर्ने)

व्यवसायीक जोखिमको मूल्याङ्कन

व्यवस्थापन जोखिमको मूल्याङ्कन

सिफारिस गरिएको अनुदान सहयोग

सहयोगको विवरण / क्षेत्र	कूल अनुमानित लागत (रु.)	RERP अनुदान (रु.)	
		रकम (रु.)	कूल लागतको %
जम्मा			

लगानी र अनुदान प्रतिशतको औचित्य

CSIC टोलीको सिफारिस

टोलीका सबै सदस्यहरुको सहमतिमा CSIC टोलीले व्यवसायीक योजनाका सम्बन्धमा देहायबमोजिम निर्णय हुन सिफारिस गर्दछ;

स्वीकृत गरी PSIC समक्ष पठाउने		अस्वीकृत	
-------------------------------	--	----------	--

CSIC टोलीको तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने

नाम: पद:

पेश गरिएको मिति:

अनुसूची- १२

(निर्देशन १२.११.३ सँग सम्बन्धित)

अनुदान सम्झौता पत्रको नमूना

नोट: यो ढाँचा नमूनाको रूपमा उपलब्ध गराइएको हो र वास्तविक आवश्यकता र आवेदनको आधारमा संशोधन गर्न सकिनेछ।

सहायता

अनुदान सम्झौता Grant Agreement
(सम्बृद्धि कोष नं.)

क. परिचय

यो अनुदान सम्झौता मिति मा ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण आयोजना (यसपछि “सम्बृद्धि” भनिएको) र (यसपछि “अनुदान प्रापक” भनिएको) बीच सम्पन्न भएको छ। यस सम्झौता बमोजिम सम्बृद्धि ले अनुदान प्रापकलाई परियोजना क्षेत्र विकास सहायता अन्तर्गत (उपपरियोजनाको नाम) देहायका शर्तहरूका अधीनमा रही कोष अनुदान उपलब्ध गराउनेछ।

सम्बृद्धि र अनुदान प्रापकलाई यसपछि “पक्षहरू” भनिनेछ।

ख. सम्झौता शुरू र अन्त्य हुने मिति

यो सम्झौता तल उल्लेखित समयावधिका लागि लागू हुनेछ:

सम्झौता शुरू हुने मिति:	सम्झौता अन्त्य हुने मिति:
.....

ग. म्याचिङ कोषमा योगदान Matching Fund Contribution

यस उपपरियोजनाको लागि स्वीकृत भएको कोषको कूल रकम ने.रु. (रकम अक्षरमा हुनेछ)। सम्बृद्धि र अनुदान प्रापकले योगदान गर्ने म्याचिङ कोषको विभाजन देहाय बमोजिम हुनेछ।

उपपरियोजना लागत योगदान

कोषमा योगदान गर्ने पक्ष	योगदान रकम (ने.रु.)	प्रतिशत	योगदान रकम (अक्षरमा)
सम्बृद्धि कोष			
अनुदान प्रापक			
सहकार्य गर्ने अन्य पक्षहरू			

क्रियाकलापहरूको आधारमा बजेटको विभाजन तालिका १: अनुदान आवेदन लागत तालिका (लागत अनुमान तालिका) मा दिइएको छ।

घ. उपपरियोजनाको प्रयोजन

१. कार्यान्वयन प्रवन्ध

- क. अनुदान प्रापकले सबै सरोकारवालाहरु/सहकार्य गर्ने साभेदारहरुसँग समन्वय गरि उपपरियोजनालाई अनुदान प्रस्ताव र कार्यान्वयन तालिकामा उल्लेखित समयावधिभित्र सम्पन्न गर्नुपर्नेछ ।
- ख. सम्बृद्धिले दफा १ बमोजिम यथार्थ खर्च अनुरुपको अनुदान कोष शोधभर्ना गर्नेछ ।
- ग. अनुदान प्रापकले मेशिन औजार, उपकरण र उपपरियोजनाको सहयोगमा स्थापना भएका स्रोतसाधनको हिफाजत गर्नेछ ।
- घ. अनुदान प्रापकले उपपरियोजनाको अवधि, स्रोत र कोषको उपयोग तथा अन्य महत्वपूर्ण जानकारीहरु समावेश भएको सार्वजनिक सूचना बोर्ड तयार गरी उपपरियोजनाको कार्यस्थलमा सबैले देख्ने गरी राख्नुपर्नेछ ।

२. अधिकार र जिम्मेवारी

- क. उपपरियोजनाको क्रियाकलापहरु सम्पादन गर्ने क्रममा अनुदान प्रापक तथा निजका कर्मचारीहरुले,
- अ. सम्बृद्धिले अपेक्षा गरे अनुरुप कार्यान्वयन तालिकामा उल्लेख भए बमोजिमको कार्य सम्पादन गर्दा आफ्नो सीप तथा दक्षताको अधिकतम उपयोग गरी पर्याप्त हेरचाह र लगानशीलतकासाथ गर्नेछन् ।
- आ. नेपाल सरकार, स्थानीय तह वा सार्वजनिक निकायका कानून, नियम तथा विनियम तथा व्यवसायीक आचारसंहिता जुन यस उपपरियोजनामा उपयोगी हुन्छन्, सोको पालना गर्नेछन् ।
- इ. सम्बृद्धिसँग सम्बन्धित निर्देशिकाको पालना गर्नेछन् ।
- ई. परियोजनाको लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण रणनीतिको उद्देश्य हासिल गर्नका लागि सम्बृद्धिका निर्देशिका तथा यसका प्रतिनिधिहरुको निर्देशन पालन गर्नेछन् ।
- उ. यस सम्झौताको कार्यान्वयन र उपपरियोजनाको प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्ने अवधिसम्म सम्बृद्धि वा यसका प्रतिनिधिले खोजेका बखत उपलब्ध हुनेछन् ।
- ऊ: सम्झौत्ले तोकेका प्रतिनिधिहरुलाई स्थलगत निरीक्षण र फ्याक्ट्री निरीक्षण तथा परियोजना अनुगमन तथ्यांक संकलनका लागि सहयोग गर्नेछन् ।
- ख. सम्बृद्धि वा यसका प्रतिनिधि तथा सम्भाग संयोजक वा सम्बृद्धिले नियुक्त गरेको प्राविधिकले उपपरियोजनाका क्रियाकलाप अनुगमन गरी थप सुधारका लागि पृष्ठपोषण दिन सक्नेछन् ।
- ग. अनुदान प्रापकले सम्बृद्धि वा यसका प्रतिनिधिले गरेका प्रश्नहरुहरुको जवाफ दिने कर्मचारी वा प्रतिनिधि उपलब्ध गराउनुपर्नेछ ।
- ग. अनुदान प्रापकले सम्बृद्धि वा यसका प्रतिनिधि तथा परियोजनाले नियुक्त गरेका कुनै सेवा प्रदायक/परामर्शदातालाई उपपरियोजनास्थलमा प्रवेश गरी उपपरियोजनाको प्रगती, उपकरण, सेवा तथा वस्तुहरुको निरीक्षणको पहुँच उपलब्ध गराउनुपर्नेछ । सम्बृद्धिले यसका लागि एक दिन अगावै वा सो पूर्व जानकारी गराउनेछ ।
- घ. अनुदान प्रापकले यस सम्झौताको सबै दायित्व पूरा गर्ने गरी उपपरियोजनाको कार्यान्वयन सन्तोषजनकरूपमा गर्नका लागि प्रयास गर्नुपर्नेछ ।
- ड अनुदान प्रापकले अनुदान कोषको उपयोग यस सम्झौता था क्षेत्र विकास सहयोग निर्देशिका बमोजिम गर्नुपर्नेछ । कोषको रकम आंशिक वा पूर्णरूपमा अनुपयुक्त तवरले उपयोग भएको अवस्थामा प्रापकले सो बमोजिमको रकम तुरुन्त फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।
- च. अनुदान प्रापकले कुनै कठिनाई देखेमा वा सामना गर्नुपरेमा सोको जानकारी तत्काल सम्बृद्धिलाई दिनुपर्नेछ ।
- छ. उपपरियोजनाको कार्यान्वयनका क्रममा परियोजनाको उद्देश्य हासिल गर्न नसकिने वा सो उद्देश्य अतिक्रमित भएको वा अन्य बाटोबाट सो उद्देश्य पूरा हुने देखिएमा सम्बृद्धिले अनुदान प्रापकलाई लिखितरूपमा सोको जानकारी दिई निर्धारित समयभित्र आवश्यक सुधारका लागि निर्देशन दिनसक्नेछ । सुधारका सुभाव अनुदान प्रापकले तोकिएको समयभित्र कार्यान्वयन गरी सोको जानकारी सम्बृद्धिलाई दिनुपर्नेछ ।

३. सामान्य प्रावधानहरु

१. यस सम्झौता बमोजिम सम्बृद्धिद्वारा उपलब्ध गराइको कोष यस उपपरियोजनाको कार्यान्वयनका लागि मात्र उपयोग गर्नुपर्नेछ ।
२. अनुदान प्रापकलाई सम्बृद्धिको पूर्वसहमति विना बजेटको रकमान्तर गर्न र कुनै क्रियाकलापमा स्वीकृत बजेटको ५ प्रतिशतभन्दा बढी हेरफेर गर्ने अधिकार हुनेछैन । कुनै पनि अवस्थामा यस अनुदान सम्झौतामा उल्लेखित कूल बजेटभन्दा बढी खर्च गर्न पाइनेछैन ।
३. यस सम्झौता बमोजिम सञ्चालित उपपरियोजनाको समाप्तिपश्चात खर्च नभएको कुनै बजेट बाँकी रहेमा त्यस्तो रकम सम्बृद्धिलाई फिर्ता गर्नुपर्नेछ ।
४. उपपरियोजनाको कार्यान्वयन र व्यवस्थापनका लागि अनुदान प्रापक र कार्यान्वयन साभेदारका तर्फबाट नियुक्त व्यक्तिलाई सम्बृद्धिको प्रतिनिधिको रूपमा मान्यता दिइने छैन र निजले सम्बृद्धिका तर्फबाट कुनै सुविधा, उन्मुक्ति, क्षतिपूर्ति वा शोधभर्ना पाउने छैन ।
५. उपपरियोजनाको कार्यान्वयनका क्रममा भएका कुनै दुर्घटना, विरामी, क्षति, हानि वा नोक्सानीका सम्बन्धमा सम्बृद्धि जिम्मेवार हुने छैन ।
६. सम्बृद्धिको पूर्व लिखित सहमति विना सम्बृद्धिको लोगो र नाम कुनै प्रकाशन, कागजात वा सार्वजनिक प्रदर्शनको लागि तयार गरिने कागजातमा उपयोग गर्न पाइने छैन ।
७. यस सम्झौताको कार्यान्वयनका क्रममा सम्बृद्धिबाट प्राप्त भएको गोप्य जानकारी अनुदान प्रापक वा सोको कर्मचारीले अन्य व्यक्ति वा इकाई समक्ष सञ्चारित गर्न पाउने छैन र सो कुरालाई निजी वा कम्पनीको लाभका लागि समेत उपयोग गर्न पाउने छैन । यो व्यवस्था यस सम्झौताको अवधि समाप्त भएपछि पनि लागू हुनेछ ।
८. अनुदान प्रापक वा तिनका कर्मचारीले सम्बृद्धिका तर्फबाट कुनै प्रतिवद्धता व्यक्त गर्न वा रकम खर्च गर्न पाउने छैन ।
९. यो लगानी सम्झौता नेपाल सरकारको प्रचलित कानून अधिनमा रही कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१०. यो कोषबाट जग्गा जमीन र पुरानो उपकरण खरिद गर्न पाइनेवे भुक्तानी गर्नेछ ।

४. सम्झौताको स्थाद थप

१. अनुदान प्रापकको नियन्त्रण भन्दा बाहिरको अनपेक्षित कारणले गर्दा उपपरियोजनाको क्रियाकलापहरु कार्यान्वयन गर्न ढिला भएमा सोको औचित्य समेत खुलाई अनुदान प्रापकले सम्झौताको अवधि विस्तारका लागि अनुरोध गर्नसक्नेछ ।
 २. सम्बृद्धिलाई अनुदान प्रापकले खुलाएको औचित्य मनासिब लागेमा र यस्तो ढिलाई रोक्न नसकिने थियो भन्ने देखिएमा सम्झौताको अवधि थप गर्नसक्ने आधिकार हुनेछ ।
- ५. प्रतिवेदन सम्बन्धी व्यवस्था**
१. अनुदान प्रापकले देहायको सूची अनुसार कार्यान्वयनको प्रगती प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्नेछ ।
 - क. अर्धवार्षिक प्रगती प्रतिवेदन (छ महिना पूरा भएको मितिले १५ दिनभित्र)
 - ख. वार्षिक प्रगती प्रतिवेदन (एक वर्ष पूरा भएको मितिले १५ दिनभित्र)
 - ग. कार्यान्वयन प्रगती प्रतिवेदन- अनुदानको प्रत्येक किस्ता माग गर्दा संलग्न गर्नुपर्ने
 - घ. उपपरियोजना सम्पन्न प्रतिवेदन- उपपरियोजनाको क्रियाकलापहरु सम्पन्न भएको मितिले ३० दिनभित्र

२. माथि उल्लेख गरिएको सबै प्रतिवेदनहरुमा अनुदान प्रापकले प्रतिवेदन मितिसम्म सम्पन्न गरेका सबै क्रियाकलापहरु, वित्तीय विवरण (कोषको स्रोत र स्रोतको उपयोग समेत) र तथ्यांक, नमूना, रेखाचित्र, फोटो तथा अन्य सम्बन्धित कागजातहरु सहित उपपरियोजनाको कार्यान्वयन तालिका बमोजिमको सामाजिक आर्थिक नतीजा/प्रभाव समेत समावेश गर्नुपर्नेछ ।

६. भुक्तानी विधि

१. सम्बृद्धिले देहायको तालिका बमोजिम अनुदान रकमको सोधभर्ना गर्नेछ । कार्यान्वयन कोशेदुंगा/माइलस्टोनको प्रगतीको आधारमा किस्ताहरुको संख्या घटाउन वा बढाउन सकिनेछ ।

भुक्तानी तालिका	शोधभर्ना रकम	कार्यान्वयन सूचक
पहिलो किस्ता	कूल अनुदान रकमको अधिकतम ३०%	अनुदान सम्झौतामा हस्ताक्षर भएपछि
अन्य किस्ता	कूल अनुदान रकमको अधिकतम %	कार्यान्वयन प्रगतीको आधारमा
अन्तिम किस्ता	अनुदान कोषको बाँकी	उपपरियोजनाको क्रियाकलापहरु सम्पन्न भै अन्तिम प्रतिवेदनप्राप्त भएपछि

२. भुक्तानी तालिकाको कार्यान्वयन देहायका कुरामा आधारित रहनेछ:

- क. उपपरियोजनाको कार्यान्वयन कोशेदुंगा/माइलस्टोनहरुको सन्तोषजनक प्रगती,
- ख. कार्यान्वयन प्रगती प्रतिवेदनको प्रस्तुतीकरण
- ग. सम्बृद्धि PMO को सम्भाग एकको संयोजकले पेश गरेको स्थलगत निरीक्षण प्रतिवेदन

७. विवाद समाधान

यस सम्झौताका प्रावधान, सोको व्याख्या, वैधता, पालना वा समाप्ति लगायत यस सम्झौतामा उल्लेख भएका वा नभएका कुनै विषयमा विवाद उत्पन्न भएमा पक्षहरुले आपसमा मैत्रीपूर्ण तवरले समाधान गर्नेछन् । यदि पक्षहरु समझदारीमा पुगन नसकेमा विवाद सम्बन्धित मन्त्रालय (उद्योग, वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालय) समक्ष प्रस्तुत गरिनेछ, र मध्यस्थता सम्बन्धी नेपाल सरकारको प्रचलित कानून बमोजिम मध्यस्थताकर्ताको माध्यमबाट निर्णय गरिनेछ, साथै यस क्रममा नेपाल सरकारको प्रचलित नियमहरु लागू हुनेछन् । यसरी मध्यस्थता भएकोमा मध्यस्थताकर्ताको निर्णय सम्बृद्धि र अनुदान प्रापकका लागि न्यायिक निर्णय हुनेछ, र सोको पालना गर्नु बाध्यकारी हुनेछ ।

८. अप्रत्याशित घटना

अनुदान प्रापक र सम्बृद्धिको नियन्त्रणमा नरहेका अनपेक्षित विपत, प्राकृतिक विपति, दंगा, युद्ध, हडताल, मजदूर हडताल, अदालतको आदेश वा सरकारको हस्तक्षेप, जीवित वस्तुको प्राकृतिक आनुवंशिक परिवर्तन लगायतका कारणले यस सम्झौता बमोजिमको दायित्व निर्वाह गर्द असमर्थ भएमा सम्बृद्धि वा अनुदान प्रापक अन्य कुनै पक्षप्रति जवाफदेही हुने छैनन् ।

९. संशोधन

यस सम्झौतामा कुनै संशोधन गर्नुपरेमा दुवै पक्षको लिखित सहमतिमा संशोधन गर्न सकिनेछ ।

ग्रामीण उद्यम तथा विप्रेषण योजनाको तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने:

हस्ताक्षर:

नाम:

परियोजना व्यवस्थापक, सम्बृद्धि

अनुदान प्रापकको तर्फबाट हस्ताक्षर गर्ने:

हस्ताक्षर:

नाम: पद:

संस्थाको नाम:

साक्षीहरू:

१. नाम: हस्ताक्षर:

ठेगाना:

२. नाम: हस्ताक्षर:

ठेगाना:

अनुदान प्रापकको सम्पर्क ठेगाना:

टेलिफोन नं.

फ्याक्स

इमेल:

अनुदान प्रापकको बैंक सम्बन्धी विवरण

खातावालाको नाम: खाता नं.:.....

बैंकको नाम: बैंकको ठेगाना: